

Előterjesztés
Hajmáskér Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2025. augusztus 27. napján tartandó nyilvános, önálló ülésére

Napirendi pont: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028 felülvizsgálata

Előterjesztő: Köbli Miklós polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a szerint a települési önkormányzat öt évente öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot fogad el. A fenti jogszabályi rendelkezésnek eleget téve Hajmáskér Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 32/2023. (VII.26.) határozatával elfogadta Hajmáskér 2023-2028. időszakra vonatkozó, öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP).

Az Ebktv. 6. §-a előírása szerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A HEP-ben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzés alapján intézkedési tervet kell készíteni, melyben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. § (1) bekezdése szerint a HEP-et a települési önkormányzat vizsgálja felül. Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a 31. § (2) bekezdésében meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni. Az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az Intézkedési Tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. A Korm. rendelet 6. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, fel kell mérni a lejárt határidejű intézkedések teljesülését és eredményeit. A felülvizsgálatot a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik.

A Tisztelt Képviselő-testület két évenkénti felülvizsgálatának megtárgyalása az idei évben vált esedékessé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Hajmáskér, 2025. augusztus 21.

Köbli Miklós s.k.
polgármester

Határozati javaslat:

...../2025. (.....) határozat

- 1.) Hajmáskér Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján, a 32/2023. (VII.26.) határozatával elfogadott Hajmáskér Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP) az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően áttekintette, a Program Intézkedési Tervét felülvizsgálta, annak időarányos megvalósulását megfelelőnek találta, ezért a Helyi Esélyegyenlőségi Programot hatályban tartja.
- 2.) A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról szóló döntést küldje meg a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére.

Határidő: azonnal

Felelős: Köbli Miklós polgármester

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

HAJMÁSKÉR
Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	81
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	86
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	88
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	90
1. A HEP IT részletei	90
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	90
Jövőképünk	92
Az intézkedési területek részletes kifejtése	92
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	93
3. Megvalósítás	113
3.1 A megvalósítás előkészítése	113
3.2 A megvalósítás folyamata	113
3.3 Monitoring és visszacsatolás	116
3.4 Nyilvánosság	116
3.5 Kötelezettségek és felelősség	116
3.6 Érvényesülés, módosítás	117
4. Elfogadás módja és dátuma	118

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Hajmáskér Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Hajmáskér a középkor óta magyarok lakta község, amely Veszprémtől 13, a Balatontól 12 kilométerre, keletre, a Séd folyó völgyében, a 8-as főút mellett terül el. A korabeli oklevelekben Keer /1343/, Hadmasker /1424/, Haymaskér/1702/ néven szerepelt. A helynév előtagja a hagyma szóból származó nyelvjárási hajmásból, az utótagja pedig a Kér törzsnévből származik, Ez azt jelenti, hogy őslakói feltehetőleg a honfoglaló hét törzs egyikéhez, a Kérhez tartoztak.

A településen a XVIII. században mindössze 379 lelket írtak össze. 1857-ben 1000 -, 1869-ben pedig 929 főt. A nagyobb mértékű gyarapodás a századforduló után, a monarchia katonai kiképző tüzérségi főiskolájának megszervezésével függ össze. A község határában lévő hatalmas löteret a honvédség ma is használja.

1930-ban 2200 fő-, 1941-ben pedig már 4711 fő lakta a falut, beleszámítva a laktanya együttes közelébe épített lakótelep lakosságát is. A községben 1945-ig 800-900 főt foglalkoztató hadiüzem is működött.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A község településtörténetének és ebből következően identitástudatának következő nagyon jelentős állomása a katonai telep megépítése volt 1908-1911-ben. Ezzel végleg intézményessé vált a vidék évszázados katonai jellege. A tüzérségi lövő iskola, lőtér, a "tábor" és létesítményei a monarchia legnagyobb katonai komplexumának - egy valóságos modern hadivárosnak - a megteremtését jelentették, ami természetesen erőteljesen hatott a falu lakosságának életére, mindennapjaira is. A szovjet (orosz) katonai alakulatok kivonuláskor az első szerelvény Hajmáskérről indult, 1990. március 12-én. A falu mellett található a szépen rendben tartott katonai temető, ahol békében nyugszanak egymás mellett több nemzet katonafiai /német, szerb, orosz stb./.

A település lakossága 1989-től 1999-ig megduplázódott. A lakosság korábbi lélekszámahoz viszonyított aránytalan növekedése számos tekintetben megváltoztatta a település szerkezetét. Hajmáskér lakosságát a lassú öregedés jellemezte 1989-ig. Az ezt követő időszak gyors ütemű bevándorlása megfiatalította a községet. Ennek fő oka a felszámolt helyi szovjet laktanyához tartozó tiszti lakásokat viszonylag alacsony áron megvásárolhatták az ország különböző részeiből érkező beköltözők. A lakások jelentős részét az állam által biztosított lakáscélú támogatás igénybevételével vásárolták meg.

A hirtelen megemelkedett lélekszámmal szemben a település infrastruktúrája jelentősen lemaradt, amely kialakítása azóta folyamatban van. A szükséges intézményi feltételeket az önkormányzat csak pályázati források bevonásával tudja biztosítani. Az Önkormányzat a jövőben bölcsőde kialakítását tervezi. A község önkormányzata számára további nagy kihívást jelent a hatalmas katonai bázis épületeinek ésszerű hasznosítása. A volt katonai ingatlanok egy részét helyi és környékbeli vállalkozók vásárolták/vásárolják meg, ahová különféle üzemekeket, éttermet, raktárakat, stb. telepítenek.

Hajmáskér általános jellemzői közül nem hagyható ki, hogy jelentős vasúti és közúti (8. sz. főútvonal) közlekedési útvonal mellett fekszik, melynek köszönhetően a régmúlt idők óta napjainkig szervesen kapcsolódik az ország és Európa vérkeringéséhez. A település védettség alá helyezett természetvédelmi területekkel és értékekkel is büszkélkedhet.

A községben sajátosságából adódóan nem nyílik lehetőség nagyobb volumenű gazdálkodási tevékenység végzésére. A település körül katonai lőtér húzódik, így szántóföldi növénytermesztés alig, inkább kertgazdálkodás, és kevés állattartás van jelen. Az ipari tevékenység első sorban az élelmiszeripari és építőipari cégek működésére korlátozódik.

A településen az elmúlt évtizedekben az országos trendnek megfelelően gyorsan nőtt a kereskedelem, a vendéglátás, és a szolgáltatások szerepe. A lakosság foglalkoztatását az alig pár kilométerre lévő megyeszékhely munkalehetőségei határozzák meg. A község ma földrajzi-, és szociológiai értelemben egyaránt, három jól elkülönülő terület-felosztásra tagolódik; a régi falura, az egykori katonai lakásokból kialakított lakótelepre, és a megyeszékhelyről kitelepülők által lakott új településrészre.

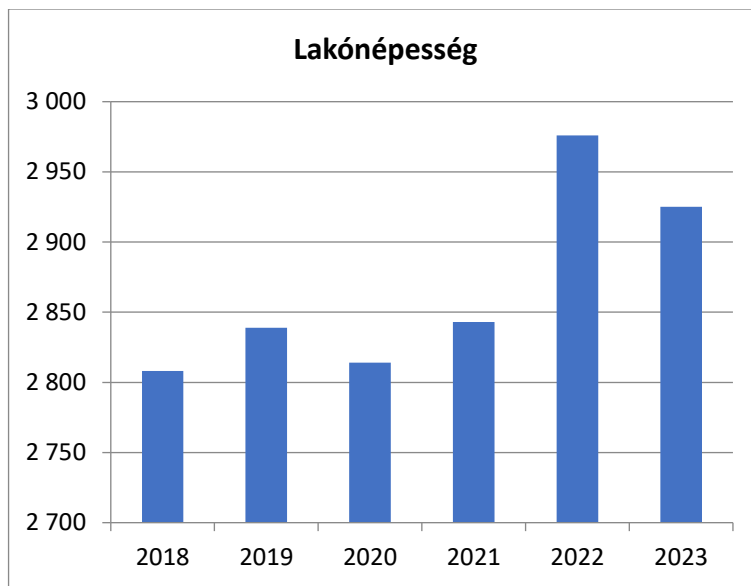
Hajmáskéren jelenleg nincs szegregált környezet, de jelen van egy olyan településszegmens (Jókai Mór lakótelep), amely a szociálisan hátrányos helyzetűek lakóhelye leginkább. Mivel itt a település többi rész ingatlanáraihoz képest jelentősen olcsóbban lehetett/lehet lakást venni, ez a tény mindig is a nehéz anyagi körülmények között élő, hasonló szociális helyzetű családokat vonzza ide, akik az ország minden részéből érkezve, magukkal hozzák sajátos problémáikat. A településnek ezen a részén a fluktuáció nagyon jelentős mértéket ölt.

Sajnos ennek nyomon követésére nem nyílik mód, mivel az albérletbe költözők legtöbbször be sem jelentik a lakcímváltozásukat. Ez utóbbi elsősorban azzal magyarázható, hogy a lakástulajdonosok zöme szeretné elkerülni azt, hogy a hatóságok tudomást szerezzenek az így keletkező plusz bevételről. A beköltöző pedig igen gyakran azért választják lakóhelyként a település e részét, mert szeretnének kikerülni a rendőrség látóköréből.

1. számú táblázat – Lakónépesség az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	2 808	bázis év
2019	2 839	101,10%
2020	2 814	99,12%
2021	2 843	101,03%
2022	2 976	104,68%
2023	2 925	98,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

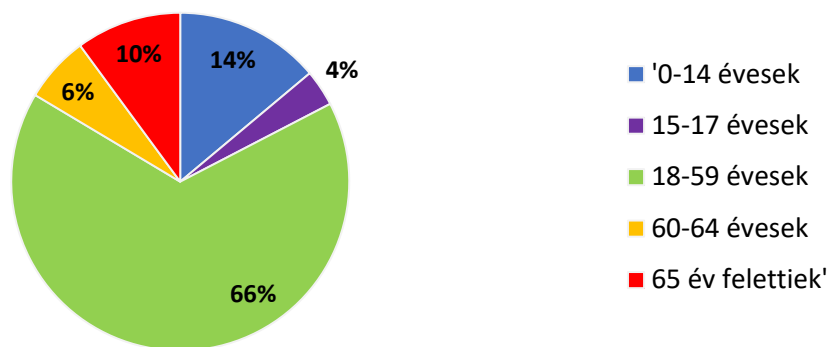
A táblázat, illetve a grafikon adataiból látható, hogy a település lakónépessége jelentősen nem változik, 2900 és 3000 fő között mozog évente.

2. Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

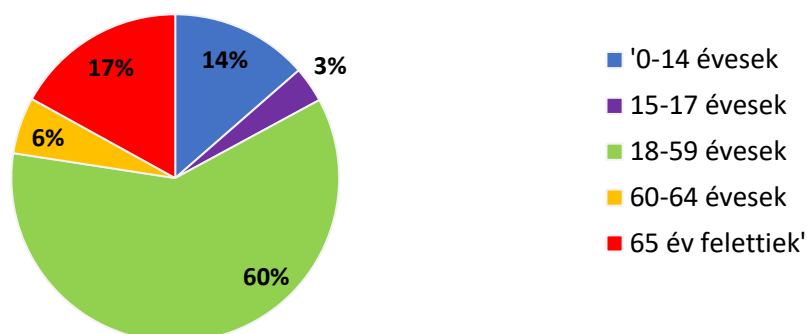
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 467	1 591	3 058	47,97%	52,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			91	2,98%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	204	216	420	6,67%	7,06%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	51	56	107	1,67%	1,83%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	971	960	1 931	31,75%	31,39%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	93	89	182	3,04%	2,91%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	148	270	418	4,84%	8,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

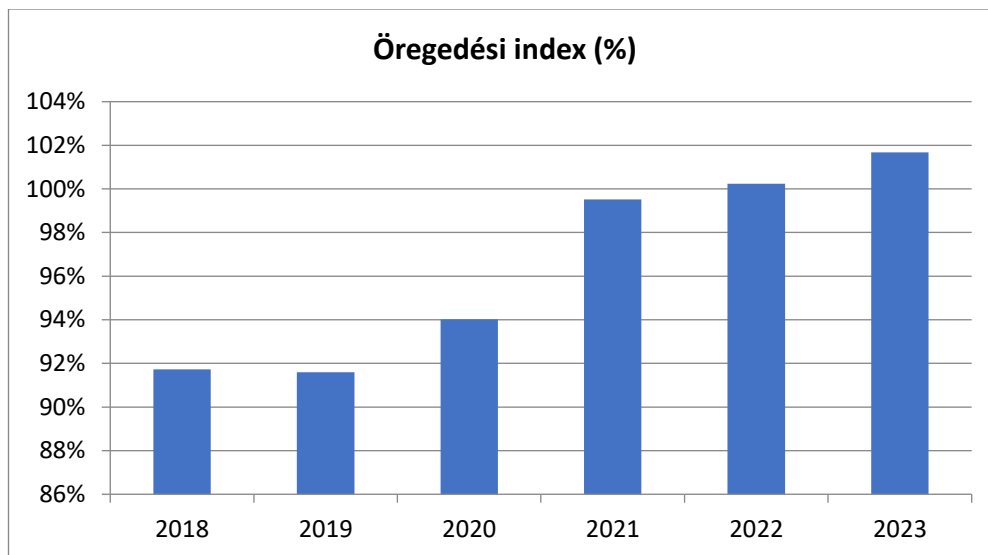

A népeségi adatokból megállapítható, hogy 2021. évben a nők létszamaránya alig magasabb (52,03 %), mint a férfiaké (47,97 %). A férfiak száma egyedül az aktív korú (18-59 éves és a 60-64 éves) népesség számában magasabb, mint a nőké. A legnagyobb eltérés a 65 év felettek kategóriájában mutatkozik, a lakosság összlétszámát tekintve a nők már kétszer többen vannak, mint a férfiak.

3. számú táblázat - Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	399	435	91,72%
2019	403	440	91,59%
2020	409	435	94,02%
2021	418	420	99,52%
2022	417	416	100,24%
2023	425	418	101,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index Hajmáskér népessége esetében még 100 alatt van, tehát a 14 életév alattiak túlsúlya miatt a népegyenlőség még viszonylag fiatalosnak tekinthető. Azonban megfigyelhető, hogy az alacsony gyermekvállalási kedv, a fiatalok elvándorlása, valamint az időskorúak emelkedő átlag életkora következtében a település népessége korosabbá válik. (2019-ben még 92% alatt, 2020-ben már 94 %- az öregedési index, 2023-ban már meghaladja a 100%-ot). Ha a 65 év felettek létszáma eléri, majd meghaladja a 14 év alattiak létszámát, tehát az öregedési index 100 fölé emelkedik, akkor a település előregedővé válik. Ez valószínűleg 2024-ben be is következett.

Esélyegyenlőség szempontjából az adatok úgy értelmezhetők, hogy míg a jelenlegi, fiatalosabb népegyenlőség dominál, addig elsősorban a gyermekek helyzetére szükséges nagyobb figyelmet fordítani. Az öregedési index emelkedésével párhuzamosan azonban a településen élő idős emberek ellátásáról is fokozottan gondoskodni kell.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-6,40
2019	6,73
2020	-6,01
2021	0,35
2022	-1,03
2023	-12,20

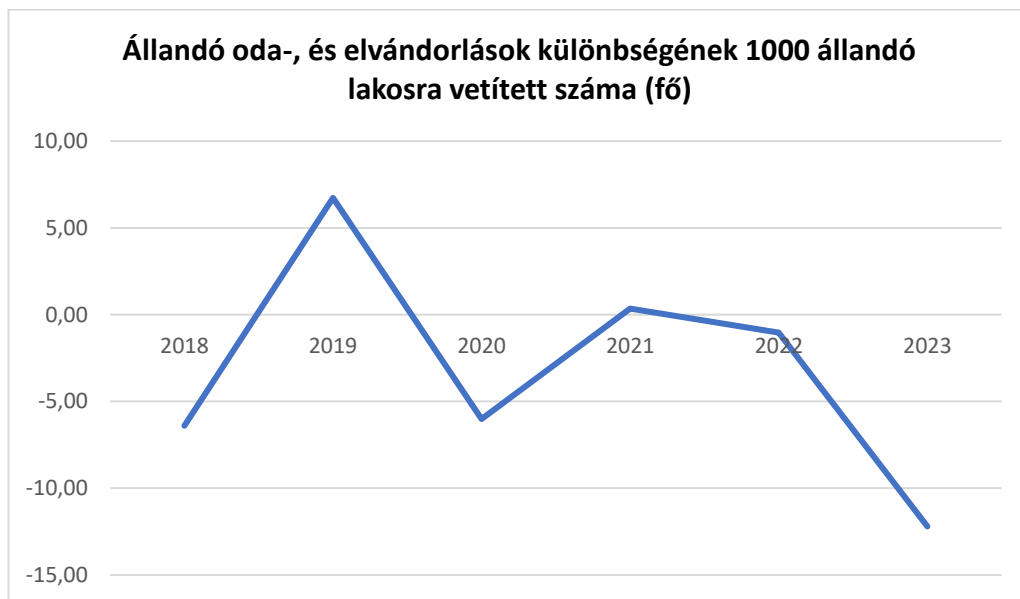
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások adatai arról tájékoztatnak, hogy milyen az adott település vonzereje. Ha az egyenleg pozitív, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző.

A szovjet csapatok kivonulását követően 1990-től kezdődően a település lélekszáma jelentős mértékben emelkedett. /Ennek fő oka, hogy a felszámolt helyi szovjet laktanyához tartozó tisztii lakások alacsony áron kerültek értékesítésre, így az ország szinte valamennyi részéből költöztek a községbe.

A beköltöző – főként fiatal családoknak köszönhetően – néhány év alatt megváltozott a település korösszetétele is. Nem csupán gyarapodni, de fiatalodni is kezdett a falu. A beköltözők többsége többgyermekes család volt, melyekre jellemző az alacsony iskolázottság, az ebből eredő magas munkanélküliségi ráta, a kilátástalan anyagi helyzet és a rossz szociális és kulturális környezet. A 90-es évek közepétől a nehéz anyagi helyzetben lévő családok, (valamint a munkalehetőséget kereső fiatalok) egy része elvándorolt a településről.

A táblázatból látható, hogy 2018-ban történt egy nagyobb elvándorlás, amely a következő évben megtorpant, sőt az ideköltözések száma meghaladta az elvándorlási mutatókat, majd ezután egy csökkenő és stagnáló év következett. 2023-ban volt a legnagyobb az elvándorlás aránya, majdnem kétszerese a 2018-as évinek. Ezek mértékei alapján összességében nem jelentős a vándorlás hatása a települési lélekszámra, mint ahogy az alábbi táblázatból látható is.

5. számú táblázat – Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	2,13
2019	-1,06
2020	-4,25
2021	0,35
2022	-5,84
2023	2,03

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A demográfiai adatok azt mutatják, hogy az élve születések száma egyedül 2018, 2021 és 2023-ban volt pozitív mutatóban, de még ellenére is csökkent az első táblázatban látható lakónépesség.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk, különös tekintettel:

- a romák,
- a mélyszegénységben élők,
- a nők,
- a gyerekek,
- az idősek,
- a fogyatékkal élők helyzetére vonatkozóan.

Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Hajmáskér Község Önkormányzata elkötelezett az egyenlő esélyek biztosítása iránt minden polgár számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhassanak, tanulhassanak és élhessenek a településen, és lehetőségeihez mérten megtesz mindent annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor fontos szempont számunkra a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Előmozdítjuk a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését.

Értékeinkkel összhangban küldetésünk továbbá a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása a településünkön élő hátrányos helyzetű csoportok számára. A jogszabályokban meghatározott ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település a társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházakkal, önszerveződésekkel, egyesülettel együttműködve közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén. Az Önkormányzat és intézményei a megkülönböztetés elleni küzdelemben vezető szerepet vállalnak és felhasználva helyzetüket és befolyásukat, ahol csak lehetséges, segítenek leküzdeni a diszkriminatív akadályokat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Hajmáskér Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

A 2023-2028 évre vonatkozó HEP céljainak és intézkedéseinek áttekintése.

Fő célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetés elszenvedők számára, Kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei tartalmazzák.

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Hajmáskér Község Önkormányzata Képviselő-testülete 10/2021. (V.28.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról:

E rendelet célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében szabályozza a pénzbeli és természetbeni juttatások, valamint a szociális ellátások igénybevételének helyi szabályait, rendelkezzen a szociális szolgáltatások igénybevételének jogosultsági feltételeiről, mértékéről, igénybevételük módjáról és térítési díjairól.

E rendelet szabályozza, a települési támogatás formáit:

- a) települési támogatás
  - aa) rendkívüli települési támogatás
  - ab) tanévkezdési támogatás
  - ac) lakhatási támogatás
  - ad) fűtéstámogatás
  - ae) gyógyszer-támogatás
  - af) temetési támogatás

b) köztemetés

c) Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

A családsegítő szolgáltatást az önkormányzat Veszprémi Családsegítő és Gyermejjóléti Integrált Intézménnyel kötött megállapodás keretében biztosítja.

Az önkormányzat házi segítségnyújtás keretében gondoskodik azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, a tartásra köteles hozzátartozójuk nincs.

Az Önkormányzat az ellátást Veszprémi Kistérség Többcélú Társulásával kötött megállapodás útján látja el.

A képviselő-testület szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre.

A kerekasztal feladata:

a) részt vesz a szolgáltatástervezési koncepció kialakításában;

b) folyamatosan figyelemmel kíséri a koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulását, végrehajtását és

c) részt vesz a helyi esélyegyenlőségi program előkészítésében és felülvizsgálatában

A kerekasztal tagjai:

a) Hajmáskér Község Önkormányzata polgármestere, képviselője

b) község védőnője,

c) az általános iskola igazgatója

d) a napközi otthonos óvoda vezetője,

e) a családgondozó és gyermekjóléti szolgálat dolgozója

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030.²

A Kormány a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 című dokumentumban (a továbbiakban: MNTFS 2030) foglalt célkitűzések megvalósítása és a stratégiában megfogalmazott felzárkózás politikai elvek érvényesítése érdekében, összhangban az Európai Unió a roma népességet és a szegénység csökkentését, a társadalmi kohézió erősítését célzó szakpolitikai törekvéseivel

1. elfogadja az 1. melléklet szerinti Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021-2024. évekre szóló kormányzati intézkedési tervét (a továbbiakban: Intézkedési terv), és elrendeli annak végrehajtását, a rendelkezésre álló források figyelembevételével;

2. felhívja az érintett minisztereket, hogy az Intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtásáról 2022-től kezdődően kétévente készítsenek tájékoztatót a belügyminiszter részére;

Felelős: érintett miniszterek

Határidő: első alkalommal 2023. március 1, ezt követően kétévente március 1.

3. felhívja az érintett minisztereket, hogy az MNTFS 2030 céljait, beavatkozási területeit és szempontjait, valamint az Intézkedési tervben foglalt feladatokat vegyék figyelembe a szakpolitikák alakítása, valamint a hazai és a 2021-2027-es időszak uniós társfinanszírozású programjainak tervezése és végrehajtása során;

Felelős: érintett miniszterek

Határidő: folyamatos

---

² Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 intézkedési terv 2021-2024; <https://szocialisportal.hu/magyar-nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia-2030-ig/>

4. felhívja a belügyminisztert, hogy a 2. pontban foglaltak szerint elkészített tájékoztatók alapján kétévente készítsen jelentést a Kormány részére az Intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtásáról;

Felelős: belügyminiszter

Határidő: első alkalommal 2023. május 31. ezt követően kétévente május 31.

5. felhívja a belügyminisztert, hogy gondoskodjon az Európai Unió Nemzeti Roma Kapcsolattartó Pontok Hálózatával való együttműködéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról.

Felelős: belügyminiszter

Határidő: folyamatos

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia³

„Legyen Jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia elindításának három fő indoka van. Minden szegénység szenvedést okoz, de a gyermekek szegénysége elviselhetetlen. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke. A harmadik indok az első kettőből adódik. Közös érdek az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése. Ehhez a gyermekek esélyeinek közelítése, piac-és lehetőleg versenyképes felkészültségük általános biztosítása, a ma növekvő társadalmi szakadékok szűkítése szükséges.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia⁴

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

1.3 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élők, a gyermekek, valamint az idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A helyi elemzés során figyelembe vettük a települési kisebbségi önkormányzat véleményét. A programalkotás során gondoskodtunk a helyi esélyegyenlőségi program és az önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

Az esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani:

³ 47/2007. (V. 31.) OGY határozata „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A07H0047.OGY>

⁴ Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024, Budapest, 2009. október

emmiugyfelszolgalat.gov.hu/download.php?docID=4443

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói feladatok:

Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása, a kötelezettségek teljesítésért felelős személyek kijelölése

Feladatok:

- a Program megvalósításának koordinálása,
- a Program végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása,
- a Program nyilvánosságának biztosítása,
- a Program megvalósításában érintett intézmények vezetőinek tájékoztatása,
- az esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója,
- a fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása,
- az eredmények nyilvánosságra hozásakor a személyes adatok védelmének maximális érvényesítése,
- a település döntéshozóinak két évente történő tájékoztatása a megvalósításáról.

A Program figyelembe veszi Hajmáskér Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására így különösen:

- Hajmáskéri Gábor Áron Általános Iskola Pedagógiai Programja, beszámoló a nevelési évről
- Hajmáskéri Lurkó Óvoda nevelési programja és beszámolója a nevelési évről
- Hajmáskér Község Költségvetési Konceptiója
- Hajmáskér Község Gazdasági Programja
- Hajmáskér Község Településrendezési Terve

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 5/1993/ (04.28.) alap rendelet és kiegészítései. E rendelet célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a többszörösen módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) rendelkezéseinek megfelelően meghatározza a Hajmáskér Község Önkormányzata által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Térségi, társulási kapcsolatok - 2013. január 1-től a közigazgatás átszervezésének eredményeként Hajmáskér község a Veszprémi Járáshoz tartozik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, a KSH közhiteles nyilvántartásából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

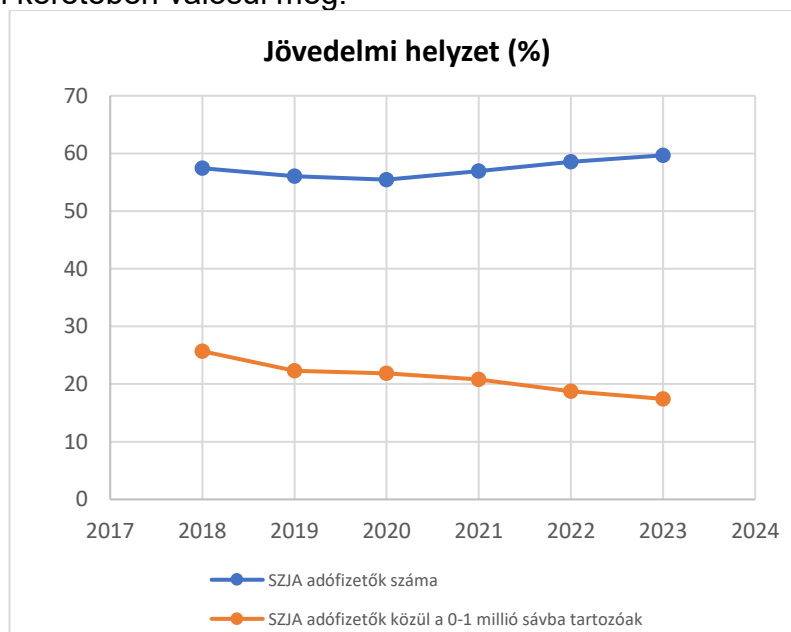
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is. Mélyszegénységről beszélünk, ha valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt él, és szinte esélye sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjen.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2018	57,45	25,70
2019	56,07	22,29
2020	55,45	21,83
2021	56,93	20,79
2022	58,57	18,77
2023	59,67	17,43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alacsony foglalkoztatási arányon túl problémát jelent a foglalkoztatási instabilitás, vagyis a megélhetés szempontjából biztosnak mondható, állandó (tényleges) munkahelyek aránya. Az országban – így Hajmáskér településen is - foglalkoztatásuk többnyire csak a közmunkaprogram keretében valósul meg.

2023-ban Magyarország lakosságának 19,4 százaléka számított valamilyen szempont szerint szegénynek. Ez hajszálpontosan megegyezik a 2020-as adattal, és azt jelenti, hogy az EU középmezőnyébe tartozunk, derül ki az Eurostat frissen közzétett jelentéséből. Szegénységi kockázatnak kitettnek számít valaki, ha

- jövedelmi szegénységben él, azaz a mediánjövedelem kevesebb, mint hatvan százalékát viszi haza;
- az is belekerül ebbe a csoportba, akinek nem jut arra, hogy a legalapvetőbbnek tekintett javakat (pl. hűtő, mobiltelefon, stb.) birtokolja,
- és az is, aki olyan háztartásban él, ahol nagyon keveset dolgoznak a háztartás felnőtt tagjai⁵.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek és településrészeknek, ahol nagyon alacsony az iskolázottság és a foglalkozási ráta, valamint erős települési, lakóvezetési térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi. Az ilyen térségek lakosságánál folyamatos a lecsúszás, számukra segítség nélkül nincsen visszaút. Hajmáskér településen a szociális gondok fokozottan jelentkeznek a Jókai Mór lakótelep egy részének lakói között.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;
- b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;
- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

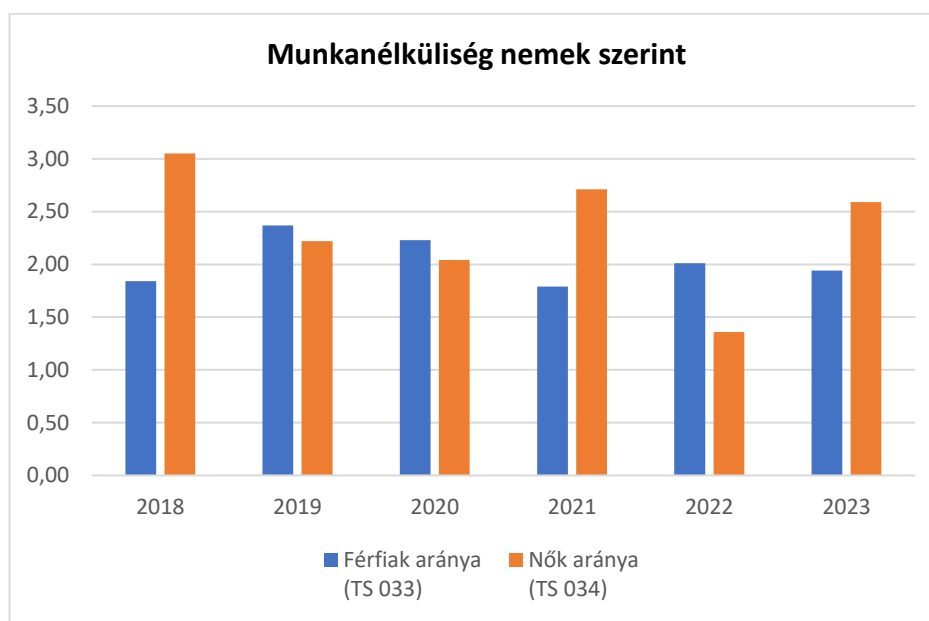
3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

⁵ Over 1 in 5 at risk of poverty or social exclusion; <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220915-1>

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	1,84	3,05	2,45%
2019	2,37	2,22	2,30%
2020	2,23	2,04	2,14%
2021	1,79	2,71	2,25%
2022	2,01	1,36	1,69%
2023	1,94	2,59	2,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

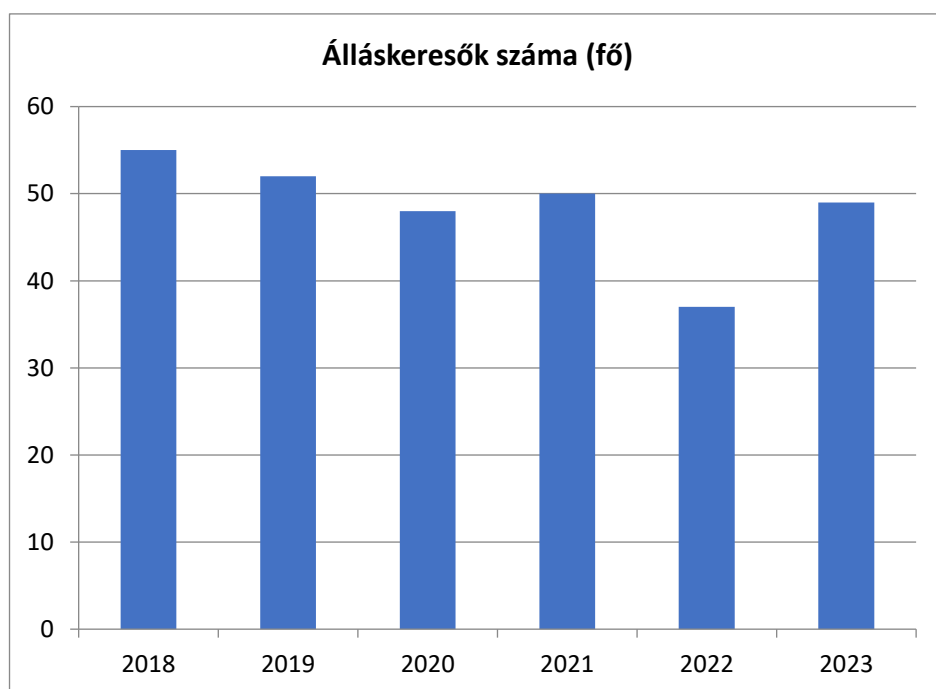
A következő adatok arra mutatnak rá, hogy a 15-64 év közötti lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma: A regisztrált munkanélküliek száma 2021-ben sem változott jelentősen. Elmondható, hogy általános 50 fő körül mozog a hajmáskéri nyilvántartott álláskeresők száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	55	52	48	50	37	49
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	3,00	3,00	0,00	1,00	1,00
	%	1,82%	5,77%	6,25%	0,00%	2,70%	2,04%
21-25 év (TS 038)	Fő	7,00	6,00	4,00	5,00	2,00	5,00
	%	12,73%	11,54%	8,33%	10,00%	5,41%	10,20%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	5,00	5,00	6,00	3,00	8,00
	%	9,09%	9,62%	10,42%	12,00%	8,11%	16,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	2,00	3,00	4,00	5,00	5,00
	%	7,27%	3,85%	6,25%	8,00%	13,51%	10,20%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	8,00	1,00	4,00	1,00	6,00
	%	12,73%	15,38%	2,08%	8,00%	2,70%	12,24%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	5,00	8,00	8,00	2,00	0,00
	%	10,91%	9,62%	16,67%	16,00%	5,41%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	7,00	5,00	3,00	6,00	4,00
	%	14,55%	13,46%	10,42%	6,00%	16,22%	8,16%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	5,00	6,00	8,00	6,00	6,00
	%	10,91%	9,62%	12,50%	16,00%	16,22%	12,24%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	4,00	7,00	6,00	3,00	3,00
	%	10,91%	7,69%	14,58%	12,00%	8,11%	6,12%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	7,00	6,00	6,00	8,00	11,00
	%	9,09%	13,46%	12,50%	12,00%	21,62%	22,45%

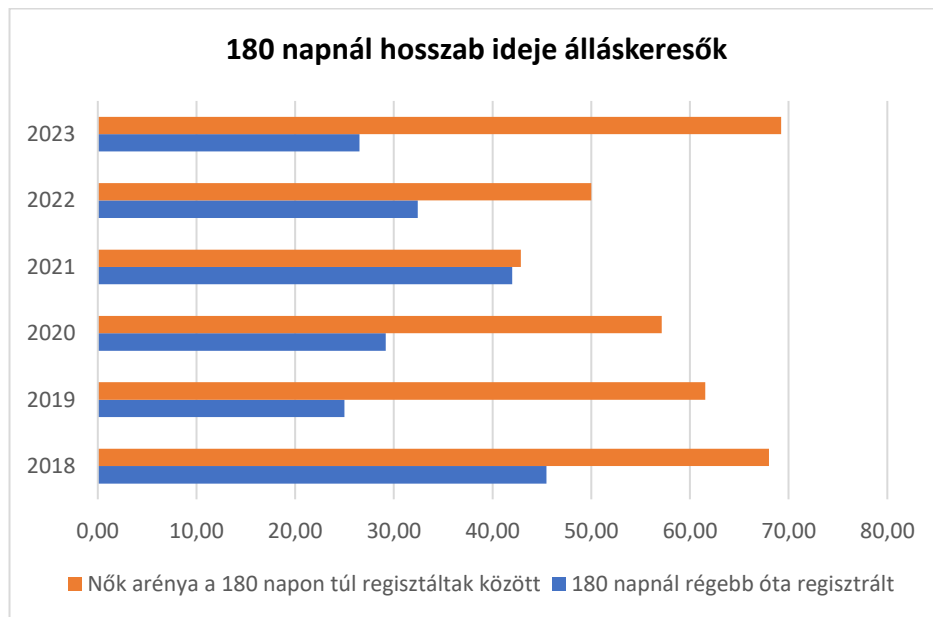
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	45,45	68,00
2019	25,00	61,54
2020	29,17	57,14
2021	42,00	42,86
2022	32,43	50,00
2023	26,53	69,23

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

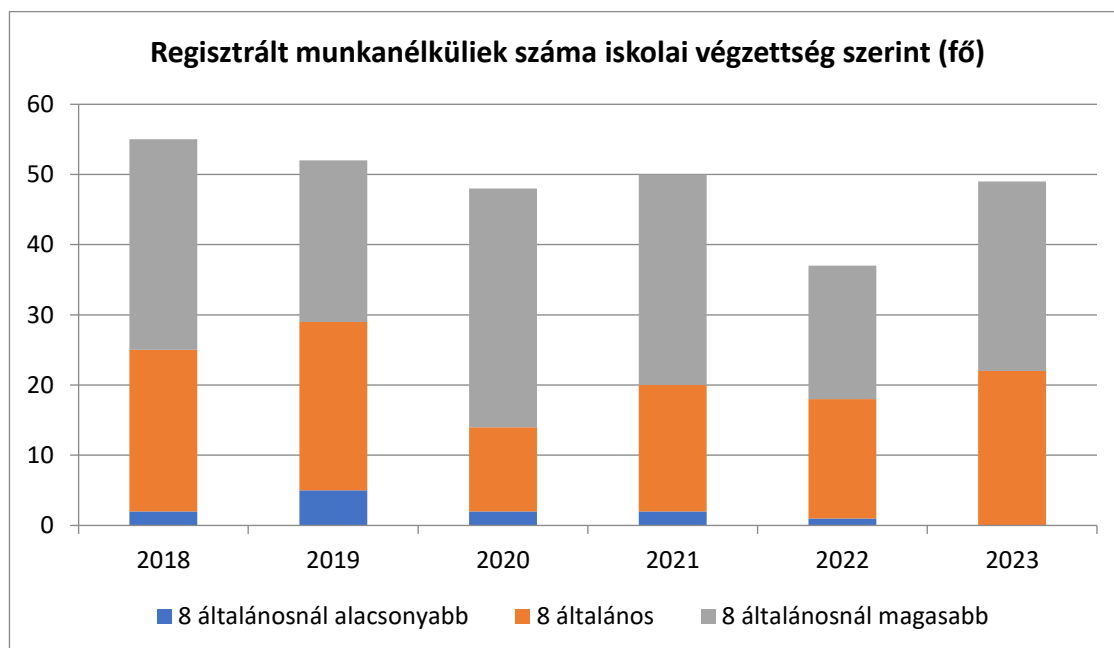
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	55	2	3,64%	23	41,82%	30	54,55%
2019	52	5	9,62%	24	46,15%	23	44,23%
2020	48	2	4,17%	12	25,00%	34	70,83%
2021	50	2	4,00%	18	36,00%	30	60,00%
2022	37	1	2,70%	17	45,95%	19	51,35%
2023	49	0	0,00%	22	44,90%	27	55,10%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

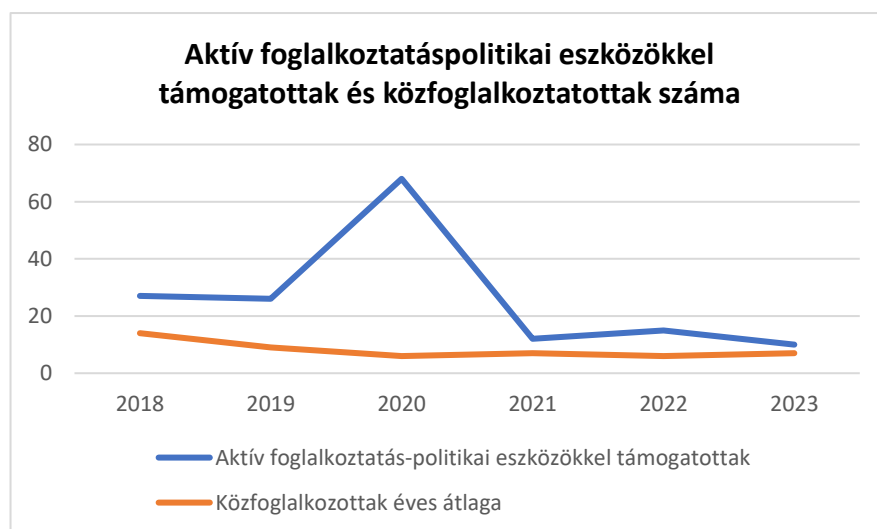
Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül, milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. Az adatokból megállapítható, hogy 2019. évben volt a legrosszabb helyzet (5 fővel) és a legjobb százalékot a 2017-es évben érte el Hajmáskér (1 fővel). Az adattáblát az is nagymértékben befolyásolhatja, hogy kik költöznek, elsősorban a Jókai Mór lakótelepre, ahol nagy a fluktuáció a szegénységben élők között.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	27	14
2019	26	9
2020	68	6
2021	12	7
2022	15	6
2023	10	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

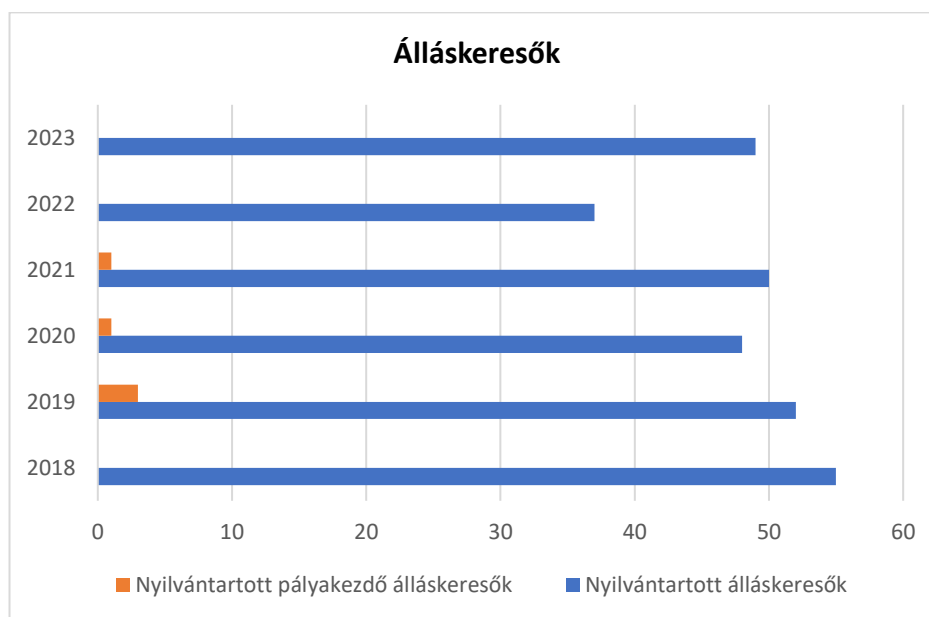

A táblázatból kiolvasható, hogy a közfoglalkoztatottak száma 2020. évben jelentős mértékben nőtt, majd 2021. évtől jelentősen csökkent. A 2023-as évtől kezdődően már nem haladja meg a 10 főt sem.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	55	0
2019	52	3
2020	48	1
2021	50	1
2022	37	0
2023	49	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általános iskolai, szakközépiskolai, gimnáziumi felnőttoktatás a településen nem működik.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

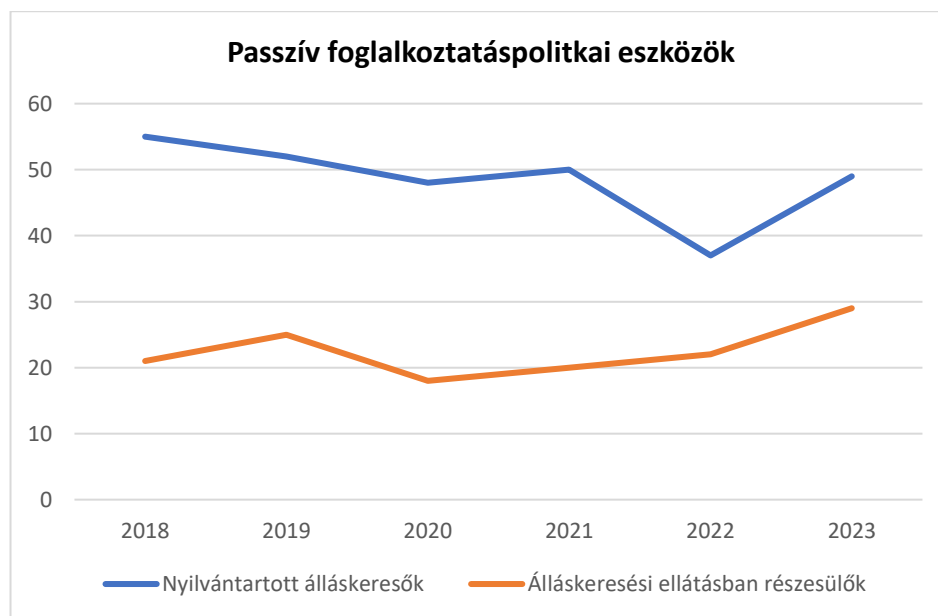
3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	55	2,79%	21	38,18%
2019	52	2,61%	25	48,08%
2020	48	2,44%	18	37,50%
2021	50	2,49%	20	40,00%
2022	37	1,73%	22	59,46%
2023	49	2,35%	29	59,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési segélyben részesülők száma 2018-2023-ig jellemzően 20-30 fő között mozgott, jelentős növekedés nem történt az ábrán látható időszakban.

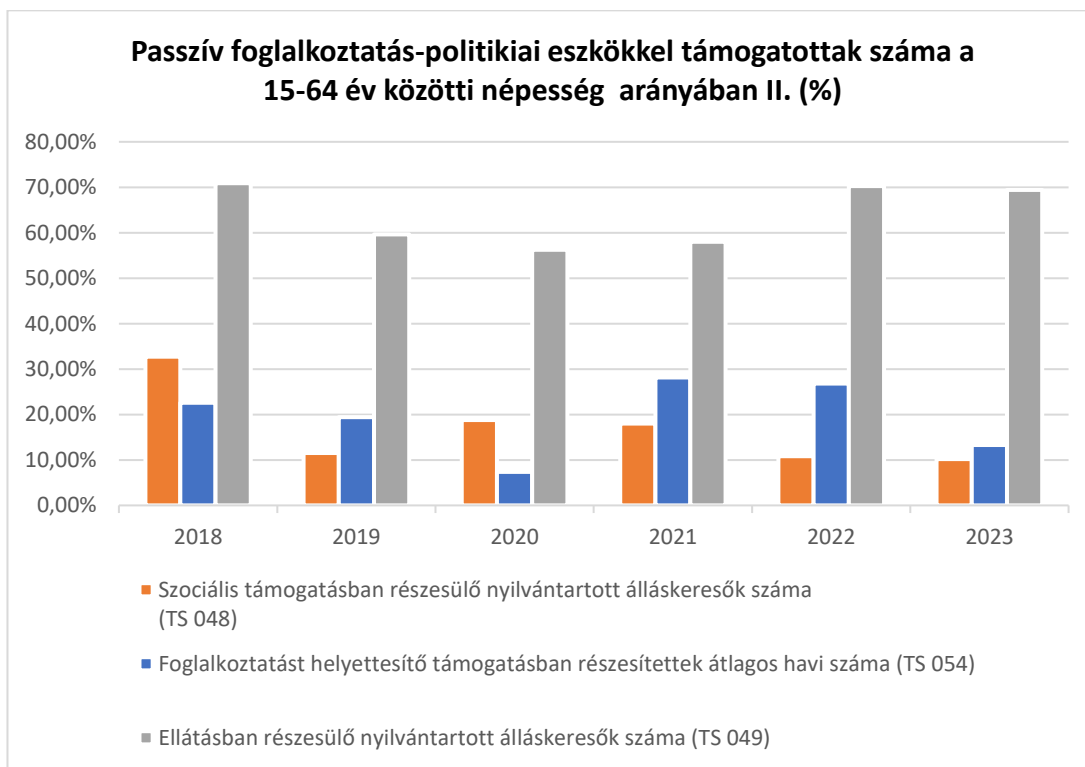

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	18	32,73%	12	22,56%	39	70,91%
2019	6	11,54%	10	19,38%	31	59,62%
2020	9	18,75%	4	7,35%	27	56,25%
2021	9	18,00%	14	28,12%	29	58,00%
2022	4	10,81%	10	26,81%	26	70,27%
2023	5	10,20%	7	13,27%	34	69,39%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

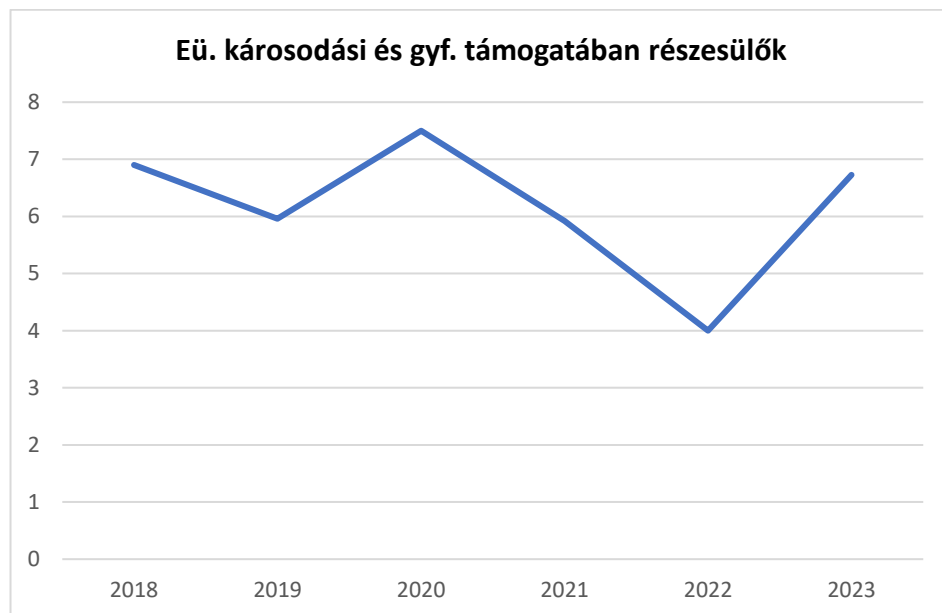
A táblázat adataiból kitűnik, hogy szociális támogatásban részesülők száma 2019-től 10 fő alá csökkent. A foglalkoztatási támogatásban részesítettek átlagos számában nagy ingadozás figyelhető meg, ami összhangban lehet, hogy mennyi ideig tart ismét elhelyezkedni a munka világában.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	7
2019	6
2020	8
2021	6
2022	4
2023	7

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány

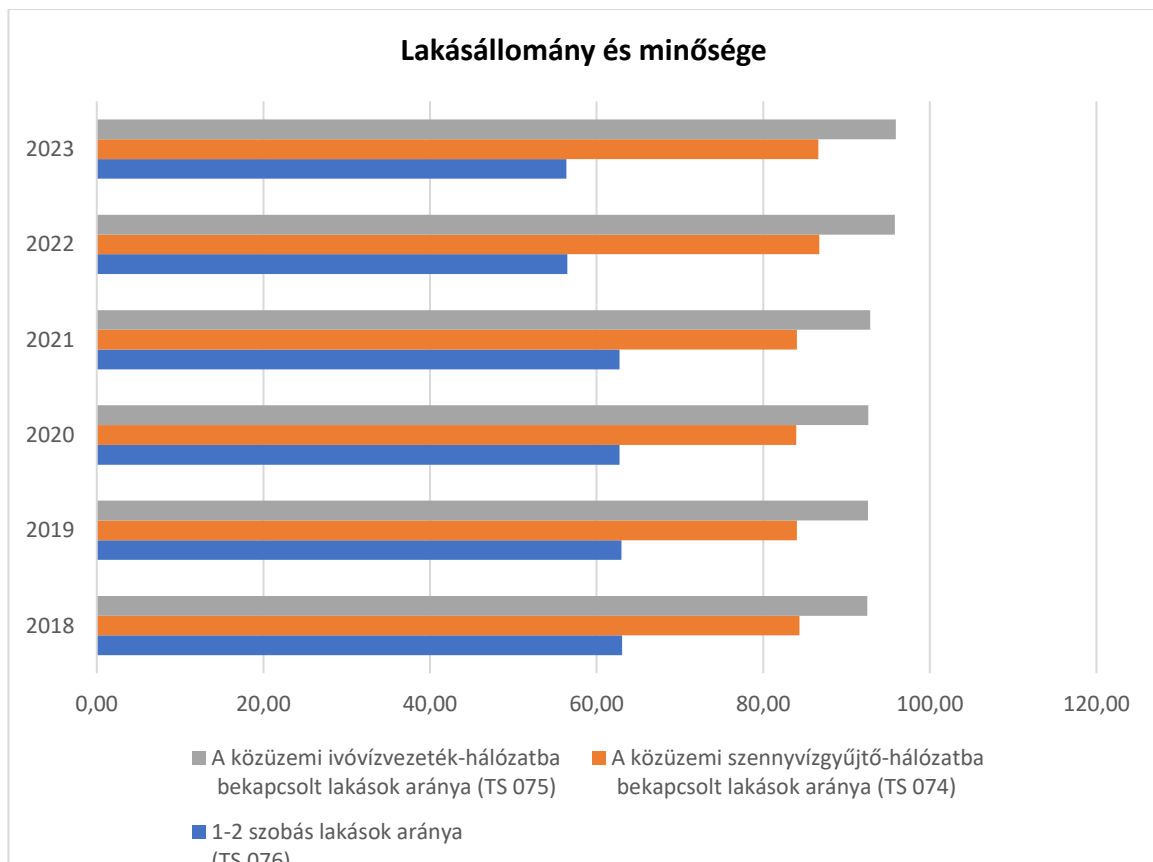
A településen a legutolsó felmérés szerint 1284 db lakás van, melyből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás nincs. A településen, alacsony jövedelmük miatt nagyon sokan laknak albérletben. Az albérletben élő emberek szegénységi kockázata nagyobb, mint a lakástulajdonosoké, hiszen ezek az emberek nem rendelkeznek olyan jövedelemmel, hogy az igen alacsony áron kínált lakásokat megvegyék. Az albérletben lakók között gyakori a köztartozások felhalmozása.

Amíg a környező településeken sorra épülnek a családi házak, új utcák jönnek létre és többen költöznek ki Veszprémből vagy Várpalotából a környező községekbe, addig Hajmáskéren nincs lakásépítés, se népességbeáramlás.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TS 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	1278	1	0,78	63,07	84,35	92,49
2019	1280	2	1,56	62,97	84,06	92,58
2020	1284	4	3,12	62,77	83,96	92,60
2021	1284	0	0,00	62,77	84,03	92,83
2022	1245	0	0,00	56,47	86,75	95,82
2023	1247	2	1,60	56,38	86,61	95,91

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.1. a-b) bérlakás-állomány, szociális lakhatás

Hajmáskér község szociális bérlakással, valamint bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	1 278	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 280	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 284	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 284	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	1 245	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	1 247	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.1. c) egyéb lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlanok nincsenek a településen.

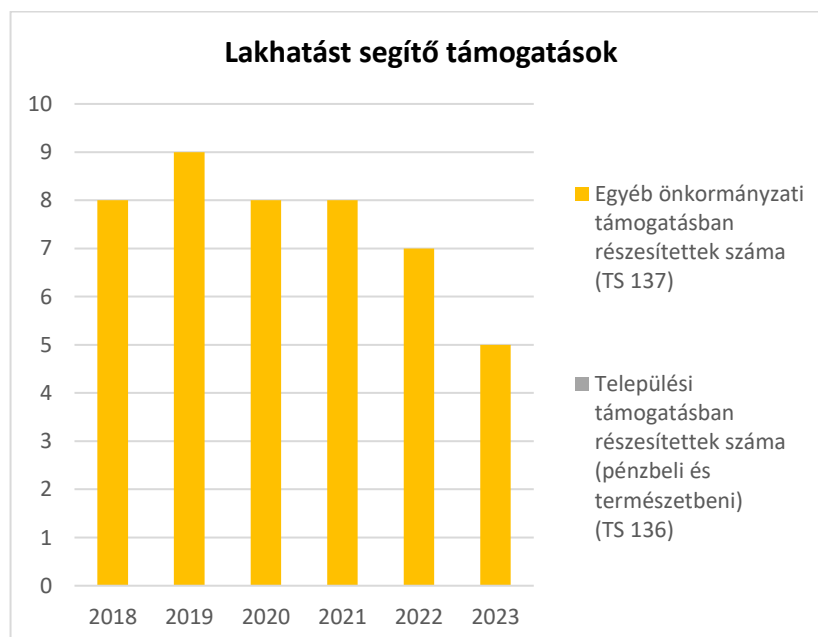
3.4.1. d) lakhatást segítő támogatások.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvénnyel összhangban, valamint az önkormányzat rendeletének 16.§-a értelmében „Az önkormányzat lakhatással kapcsolatos támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez, az e rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén”.

3.4.1. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	8
2019	n.a.	9
2020	n.a.	8
2021	n.a.	8
2022	n.a.	7
2023	n.a.	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.4.1. e) eladósodottság - A lakosság körében jellemző problémát jelent a közműdíj, illetve a lakáshitel tartozás. A rendelkezésre álló adatok szerint a családok a közműdíjakat és hiteltörlesztéseket is nehezen, illetve egyáltalán nem tudják kifizetni. A szociális törvény ugyan rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, de Hajmáskéren, kistelepülés lévén - 10 ezer lélekszám alatt - erre nincs lehetőség.

3.4.1. f) lakhatás egyéb jellemzői:

A lakhatási viszonyok az ország átlag szintjét mutatják.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

3.5. a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen nem alakult ki szegregátum.

3.5. b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településen nincsen szegregátum.

3.5. c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A Jókai Mór lakótelep egy részében jelen van egy település szegmens, ahol a fluktuáció nagy méreteket ölt. Az ország különböző vidékeiről ideköltözők általában nagycsaládosok, legtöbbjük súlyos anyagi és szociális problémákkal küszködik. Ezen családok legtöbbje már a lakcím-bejelentkezéssel egy időben az összes szociális típusú támogatást kérelmezi. Sajnos legtöbbször alacsony iskolai végzettségük miatt elhelyezkedni nem tudnak. A gyermekek legtöbbje szülői „mintaként” éli meg a munkanélküliséget, majd ők is ezt örökítik tovább.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról
- a védőnői ellátásról
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

3.6. a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzat biztosítja. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magába foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Tüdőszűrés

Térítésmentes a tüdőszűrő vizsgálat – Veszprém vármegyei állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkező lakosok számára, amennyiben foglalkozás-egészségügyi eredményt nem kérnek – az alábbi esetekben:

- 40 éven felülieknek évente egy alkalommal ajánlott (beutaló nélkül),
- 18 év alatt (minden esetben dokumentált szülői beleegyezéssel),
- 18 év feletti – szakképzési intézmény nappali oktatásában részesülő – diákok részére (iskolaorvosi beutalóval), - meghirdetett járványügyi okból.

Térítésköteles a tüdőszűrő vizsgálat az alábbi esetekben:

- foglalkozás-egészségügyi alkalmasság céljából készült vizsgálat,
- 18-40 év között (a biztosított saját kezdeményezésére, vagy orvosi beutalóval),
- egy éven belül ismételt szűrés,
- Veszprém megyei állandó vagy ideiglenes lakcímmel nem rendelkező lakosok részére,
- egészségügyi biztosítással (érvényes TAJ-kártyával) nem rendelkező lakosok részére.

A helyben történő tüdőszűrésről mindig helyben előre történik a tájékoztatás.

Patika

Hajmáskér területén a Szent Benedek Gyógyszertár megtalálható a posta előtt.

Háziorvos

Az egészségügyi alapellátásban a háziorvos és a védőnő érdemi együttműködése nélkül gyermekvédelem nem nagyon képzelhető el. A nem bejelentett lakcímen lakó, az „ide-oda” költöző családok esetében még az egyszerű nyomon követés is komoly gond. Illuzórikusnak tűnik „gondozás”-ról beszélni, amikor minden költözés személyi változást jelent az orvosi-védőnői és családsegítő ellátásban. A gyermekvédelem terén meghatározó a háziorvos szerepe is, aki kiemelt figyelmet fordít a gyermekek egészségét veszélyeztető tények megelőzésére, kiszűrésére és megszüntetésére. Egyes családoknál bizonyos betegségek kialakulásában komoly szerepe van az egészségügyi ismeretek hiányának.

Hajmáskér községben a háziorvosi feladatokat 1 orvos látja el, vállalkozás formájában, házi gyermekorvosi feladatokra külön nincs orvos a községben. A fogorvosi alapellátás területén egy fogorvos elégíti ki a lakosság szükségleteit. A területi ellátásért felelős kórház a megyeszékhelyen lévő Veszprémi Csolnoky Ferenc Kórház.

Védőnő

A védőnő szerepe kulcsfontosságú, hiszen ő az, aki először találkozik a gyermeket nevelő családdal, végigkövetve egy-egy gyermek fejlődését. Feladatai egyrészt a nővédelmi munka, családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra való felkészülés segítése, a várandós anyák, gyermekágyasok a területen élő gyermekek gondozása újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig.

Feladata még segítségnyújtás, tanácsadás az egészségi állapottal kapcsolatban, másrészt a 0-18 éves korú gyermekek és családtagjaik gondozása a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése, valamint a családgondozás. 2023. július 1 napjától a Veszprém Vármegyei Csolnoky Kórház látja el a munkáltatói jogkört a védőnők tekintetében.

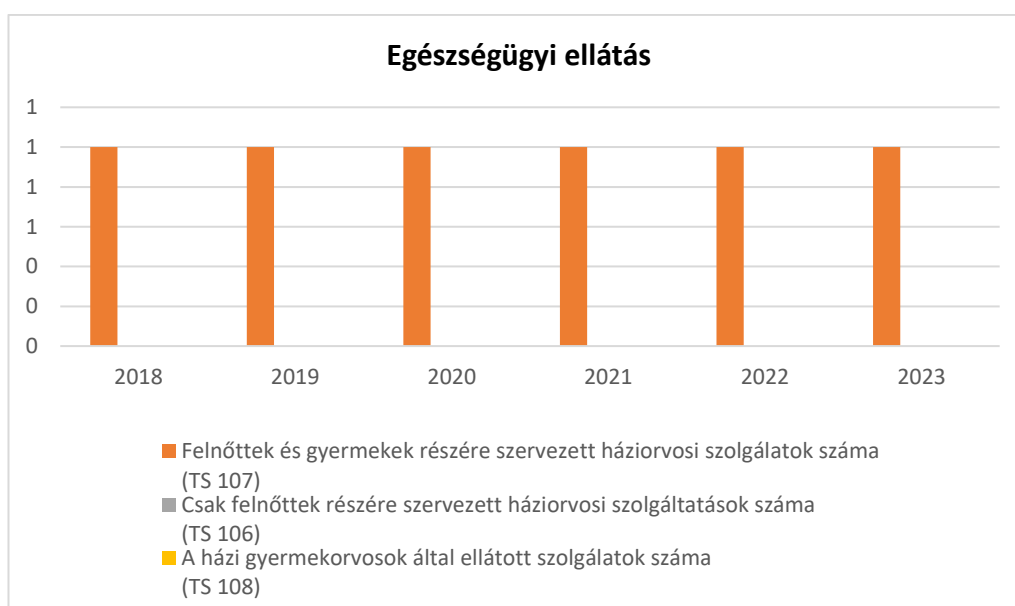
Hajmáskér településen két védőnői körzet működik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	50	12,84
2019	1	0	0	1	51	7,54
2020	1	0	0	1	44	7,25
2021	1	0	0	1	48	7,74
2022	1	0	0	1	49	9,08
2023	1	0	0	1	50	9,88

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6. b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, kora gyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, a védőnői látogatások alkalmával a családok otthonában, tanácsadóban 1, 3, 6 hónapos, 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves korban a védőnői szűrővizsgálatok alkalmával. Iskola egészségügyi vizsgálatok a 2. osztály, 4. osztály, 8. osztály, kötelező védőnői szűrése, ami kiterjed a szomatikus és mentális vizsgálatra is.

Mammográfiai szűrővizsgálatra a Veszprémi Csolnoky Kórházban van lehetőség.

Fogászati szűrést a fogszakorvos az önkormányzattal kötött megállapodás alapján végzi.

3.6. c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Minden évben megtörténik a nagycsoportosok részképesség mérő vizsgálata a Nevelési Tanácsadó munkatársainak közreműködésével, valamint a logopédiai szűrővizsgálat a beszédzavarok javítása, a hátránycsökkentés, az iskolára való felkészülés sikeres megvalósítása érdekében. Ezek eredményei alapján - ha szükséges - további egyéni vizsgálatra, iskolaérettségi vizsgálatra, vagy szakértői bizottsági vizsgálatra irányítjuk a gyermekeket.

3.6. d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A szülőknek és a pedagógusoknak együtt kell tenni azért, hogy már a korai gyermekkorban kialakuljon az egészséges táplálkozás szokása és igénye. Együtt kell keresni a megoldást, a gyermekeket a táplálkozás terén fenyegető legnagyobb veszéllyel az elhízással szemben, mely a későbbiekben mind mozgásszervi, mind belgyógyászati kórképnél szerepet játszik.

A közétkeztetésben az étrend kialakításánál tekintettel kell lenni a 80/1999.(XI.28.) GM-EüM-FVM együttes rendelet 2. sz. mellékletében foglalatokra. Ez tartalmazza korcsoportonkénti bontásban a szükséges energia és tápanyagbevitelt.

Az étrend kialakításánál minőségi szempontjai a következők:

- energia bevitel és tápanyagtartalom arányos elosztása
- Idényszerűség szerinti nyersanyag felhasználás
- az adott korcsoport élettani sajátosságainak figyelembevétele
- a főétkezések fehérje komplettálásának érvényesülése
- az étlap változatossága
- az ételféleségek jelleg, szín, íz szerinti harmóniája, és nem utolsó sorban a környezet, ahol étkezünk.

Hajmáskéren jelenleg a gyermekek részére egy, az iskolához közeli épületben nyílik mód a gyermekétkeztetésre, ahol ideiglenesen kialakított tálalókonyha működik. A gyermekek csak több csoportban tudnak étkezni férőhely hiányában. Az utolsó csoportok étkeztetésére már majdnem a délutáni időpontban kerül sor. Az alacsony jövedelemmel rendelkező családok gyermekei gyakran reggeli nélkül érkeznek az iskolába, sokszor az iskolai menza jelenti számukra a jóllakottságot. Ezért nem mindegy, hogy mikor jutnak hozzá legalább egyszeri meleg ételhez.

3.6. e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzatnak talán a legnagyobb célkitűzése, és az előző HEP egyik legfontosabb eleme volt a tornaterem megépítése.

Az egykori lovarda műemlék épületének átalakítása és felújítása révén jött létre a modern, XXI. századi igényeket kielégítő tornaterem, amit az önkormányzat támogatással vásárolt meg 150 millió forintért, majd 456,5 millió forintos beruházásnak köszönhetően egy tágas és világos „A” típusú tornaterem jött létre.

Az új tornaterem alkalmas foci, kézi-, kosár- és röplabdamerkőzések megtartására, továbbá a terem függönyök segítségével három 20×20-as részre bontható, így egy időben több csoportnak is rendelkezésére áll. Iskolaidőn túl a település lakói számára is elérhetővé lehet tenni a különböző szabadidős rendezvényekre, egyéb sportprogramokra.

3.6. f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény 2021.01.01-től rendelkezik működési engedéllyel Hajmáskér település vonatkozásában. 2021.01.04-én (az év első munkanapján) kezdődött meg a település felmérése.

A térség ügyfelei igény és szükség szerint vehetik igénybe a veszprémi központ által nyújtott alábbi speciális szolgáltatásokat:

- Pszichológiai tanácsadás
- Jogi tanácsadás
- Fejlesztő pedagógus tanácsadás
- Addiktológiai és mentálhigiénés tanácsadás
- Mediáció
- Családkonzultáció

Az önkormányzat házi segítségnyújtás keretében gondoskodik azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, a tartásra köteles hozzátartozójuk nincs. Az Önkormányzat az ellátást a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulásával kötött megállapodás útján látja el.

3.6. g) drog-prevenációs szolgáltatások

A Veszprémi Rendőrkapitányság munkatársai együttműködnek az önkormányzatokkal, a helyileg illetékes családsegítő és gyermekvédelmi szolgálatokkal, roma kisebbségi önkormányzatokkal, gyámhivatalokkal, a Veszprémi Alkohol- és Drogsegély Ambulanciával, közoktatási intézményekkel, Családok Átmeneti Otthonával, ifjúsági táborokkal, szórakozóhelyek üzemeltetőivel, nyugdíjas klubokkal, polgárőr egyesületekkel, az ÉNYKK Zrt-vel, ÁNTSZ-el.

A Veszprémi Rendőrkapitányság a helyi médiumokkal aktív, és gyakorlatias kapcsolatot tart fenn és ennek keretében visszatérő jelleggel jelennek meg a helyi és megyei sajtóban újságcikkek, figyelem felhívó tájékoztatók.

A drog-prevenáció területén a Hivatal megelőzési előadói a körzeti megbízottak, akik előadásokat tartanak és telefonon, e-mailen keresztül tartják a kapcsolatot az oktatási intézményekkel.

A fogadóórákat, telefonos ügyeletet a drog-prevenációs összekötők tartják.

3.6. h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzat, az intézmények és a civil szervezetek rendezvényeit bárki látogathatja érdeklődési körének megfelelően. Nem jellemzőek a rendezvényeken az atrocitások, a viták.

3.6. i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Adományok gyűjtésével, azok eljuttatásával a rászorulóknak a Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény nyújt.

A Szolgálat feladata az ellátási területéhez tartozó településeken élő családok segítése, különböző adományok juttatása számukra.

Hajmáskér településen adományok felajánlása nem jellemző.

A rászorultakhoz történő juttatás az évek során folyamatos, az Intézménynek felajánlott használt ruhák, játékok, bútorok, műszaki cikkek, kutyatáp adományokat a Szolgálat folyamatosan figyelte és közvetítette azokra rászoruló családoknak.

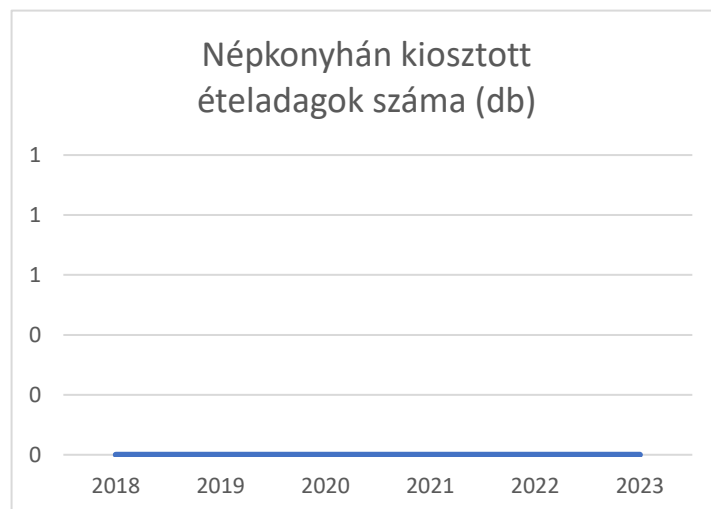
A Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény által osztott karácsonyi tartós élelmiszer adományból hajmáskéri családok is részesülnek.

Az Intézmény szervezett ruhabörzét is, hozzájutva egyes családokat a számukra másképp elérhetetlen darabokhoz.

3.6.2. számú táblázat - Népkonyha

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

3.7. a) közösségi élet színterei, fórumai

Hajmáskéren helyben biztosítottak a közoktatási intézmények: óvoda, általános iskola, ahol évente közel 300 gyermek és tanuló nevelését, oktatását végzik a pedagógusok.

Ezen kívül a település a helyi kultúra és művelődés, valamint a hagyományok ápolására közművelődési intézményt és könyvtárat működtet, amely több egymástól távol elhelyezkedő épületben működik. A könyvtárnak a Muzeális kiállítóhely ad otthont.

Alapvető cél az esélyegyenlőség biztosítására e területen, hogy a kevés jövedelemmel rendelkezők szabadidejükben hozzájussanak a különböző közművelődési lehetőségekhez, szabadidős programokhoz játszóházak, kézműves foglalkozások, kiállítások, könyvbemutatók, felvilágosító előadásokhoz.

A településen jelentős tagsággal rendelkezik a Vadgesztenye Nyugdíjas Klub, mely minden községi rendezvény megtartásában jelentős szerepet vállal. A fiatalok azonban kevésbé érznek kellő szolidaritást az őket körülvevő környezettel. Növelni kell a társadalmi felelősségvállalásukat.

Jó lenne, ha a helyi rendezvényeken (falunap, falukarácsony) a fiatalok a nagyszámú látogatottság mellett szerepet is vállalnának az ünnepek, rendezvények, események szervezésében.

Számos civil szervezet és közösség tevékenykedik településünkön, melyek részletezése az 88. oldalon található.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	220	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7. b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Az önkormányzat területén nem jellemzőek az etnikai konfliktusok vagy az egymás mellett élés békés hiánya. Ha történnek atrocitások, akkor azok nem etnikai alapon történnek vagy eredetűek.

3.7. c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

További adományok gyűjtésével a Családsegítő Szolgálaton kívül a Nyugdíjas Klub foglalkozik saját tagjaik bevonásával, s a Közös Jövőnkért Alapítvány is több alkalommal szervezett akciókat. Tevékenységét az Önkéntes törvénynek megfelelően végzi.

3.7. d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Az Önkormányzat vállalja, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. tv-ben meghatározott helyi közszolgáltatások ellátása során - különösen az óvodai neveléssel, a szociális ellátással, a közművelődési, művészeti tevékenységgel, az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítésével, a településen élő roma kisebbséget érintő döntések előkészítésébe bevonja, kikéri annak véleményét, és biztosítja, hogy a feladatok végrehajtása során is aktívan közreműködhessen.

3.7. e) helyi lakossági önszerveződések

Településünkön az alábbi helyi szervezetek működnek:

- Bakony Hadtörténeti Alapítvány
- Hajmáskér Község Polgárőr Egyesület
- Hajmáskéri Sportegyesület
- Közös Jövőnkért Alapítvány Hajmáskér közhasznú szervezet
- Vadgesztenye Nyugdíjas Klub
- Vadgalamb Néptáncsoport
- Népdalkör
- CUKI CICÁK Alapítvány
- Baross Gábor Vasútmodellező és Vasútbarát Klub
- Az 1000 éves Solyi Templomért Alapítvány

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Hajmáskéri Település Roma Kisebbségi Önkormányzat 2010. október 3-án alakult meg. Céljuk volt, hogy összefogják a roma kisebbségbe tartozó lakosokat, képviseljék érdekeiket, szociálisan és anyagilag is támogassák őket. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény előírásainak eleget téve az önkormányzat a Hajmáskér Település Roma Kisebbségi Önkormányzattal együttműködési megállapodást kötött.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szakmai képzettség hiánya, vagy nem megfelelő végzettség megléte.	Az önkormányzat és a Munkaügyi Központ szorosabb együttműködése, állásbörzéről megfelelő tájékoztatás a lakosság számára.
Foglalkoztatást megkönnyítő programok hiánya.	Képzéseken való részvétel támogatása, induló képzésekről informálás, projektek kihasználása.
Közműtartozások felhalmozása, hitelek fizetésének megrekedése.	Szociális szolgáltatások fejlesztése, életmód tanácsadások szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényben kihirdette a Gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007, (V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032 Nemzet Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és a gyermeket gondozó családjaik nélkülözését, különösen azokét, akiknek érdekeik a megvalósítás és a hozzáférés során a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek)

A gyermeknek joga van az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással- fizikai szexuális vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. Az gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény előírásait betartva, és a törvény szellemével megegyező módon a gyermek minden felett álló érdekeit tartjuk szem előtt, továbbá a családba történő nevelkedését segítjük elő.

Amennyiben ez nem lehetséges, úgy a jogszabály előírja, hogy a családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, gondozását, nevelését más módon kell biztosítani.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 467	1 591	3058	47,97%	52,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				2,98%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	204	216	420	6,67%	7,06%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	51	56	107	1,67%	1,83%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1. a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség fogalma: A veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás, vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

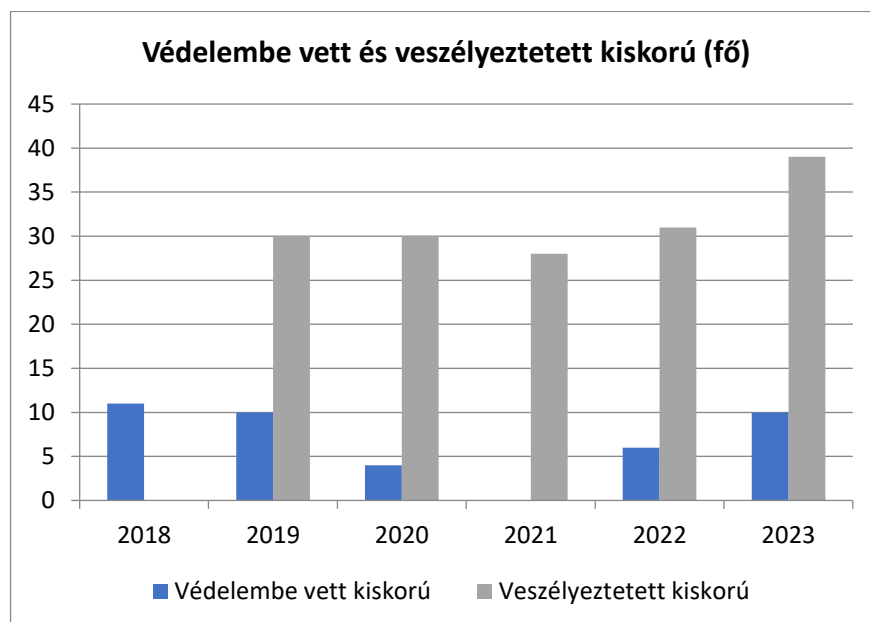
Az 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 68. §-a alapján, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

Általánosságban elmondható, hogy a védelembe vett és hátrányos helyzetű gyerekek jellemzően a lakótelep részéről kerülnek ki.

4.1.1. számú táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	11	0
2019	10	30
2020	4	30
2021	0	28
2022	6	31
2023	10	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelemben vétel okai mindig összetettek, többségében komplex problémamegoldásra van szükség, mely csak az érintett szakemberek összefogásával (egymás támogatásával) valósulhat meg. Ennek érdekében a már jól működő szakmai tevékenységeket – a jelzőrendszeri tagokkal kialakított partneri viszony erősítésével – tovább kell fejleszteni.

Az egyes ügyekben az okok láncolata jelentkezik, amelyek együttesen vezetnek a hatósági intézkedésekhez, de ezek között is mindig vannak meghatározó okok. A védelemben vett családok többségében rossz szociális körülmények között él, a gyermekekkel szembeni rossz bánásmód megnyilvánul az elhanyagolásban. Egyes esetekben a gyermekek fizikai-lelki bántalmazást szenvednek, valamint gyakran szemtanúi a szülők veszekedésének.

A védelemben vétel a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében tett hatósági intézkedés. A védelemben vétel gyermekgondozási központon keresztül történhet. Ezen hatósági intézkedést alapos, közös munka előz meg a gyermekjóléti a védőnői szolgálattal, valamint az oktatási intézmények ifjúságvédelmi felelősével. A hatósági intézkedéssel/védelembevétel, ideiglenes hatályú elhelyezés/érintett gyermekek legnagyobb része a szülőnek felróható magatartási okból kerül a hatóság és a Gyermekjóléti Szolgálat figyelmébe.

Amennyiben a hatósági intézkedés nem indokolt, úgy a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretében gondozza tovább a gyermeket. Amennyiben az alapellátás keretében végzett családgondozás eredménytelen marad, a gyermekvédelemben vételére kerül sor. Az ezt megelőző tárgyalás keretein belül a gyermek ellátásának segítésére, a szülő gondozási tevékenységének támogatására és a gyermek részére családgondozásra kerül sor.

A családgondozó rendszeresen tartja a családokkal a kapcsolatot. A védelemben vétel és a hozzá kapcsolódó szociális munka – minden gyermek esetében – meghatározott egyéni gondozási-nevelési terv alapján történik, melynek indokoltsága évente felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a családgondozás eredményes volt, és a veszélyeztetettség megszűnt, úgy a védelemben és a családgondozás is megszűnik.

Ez megnyilvánult a képességektől elmaradó tanulmányi eredményekben, a gyermekek főleg a 14-18 év közötti korosztály sűrűn előforduló (gyakran egy tanévben belül többszöri) iskolaváltásában. Ennek hátterében leggyakrabban a szülői figyelem hiánya, a nem megfelelő nevelési módszerek állnak.

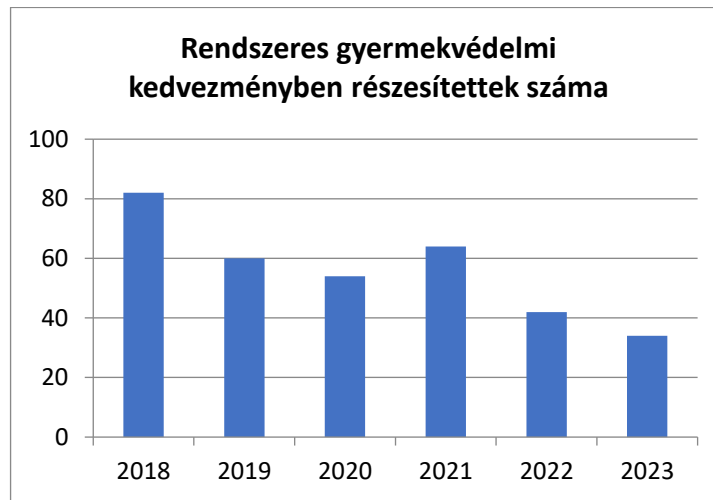
4.1. b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	82
2019	60
2020	54
2021	64

2022	42
2023	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázatból látható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 2021-től ugyan csökken, de a hasonló nagyságú településekhez viszonyítva számuk mégis igen jelentős.

A települési adatokból kitűnik, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2022-ben már 50 fő alatt volt, miközben 5 évvel korábban ez a szám még közelített a 100-hoz.

A pénzbeli ellátások meghatározó elemei a gyermekvédelmi törvénynek. A Gyermekvédelmi törvény 7. § (1) bekezdése kimondja, hogy a gyermeket kizárólag anyagi okokból fennálló veszélyeztetettség miatt nem lehet családjától elválasztani. Sajnálatos módon elmondható, hogy a jövedelemmel nem rendelkező gyermekes családok jövedelmi viszonyai az elmúlt évek során sem javultak.

Ezen családok esetében az állami támogatások nem elegendők. E családok a hátrányos szociális anyagi helyzetből kitörni képtelenek. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény beépül jövedelemforrásaikba. Addig az időpontig, amíg ezek a családok nem rendelkeznek rendszeres munkából származó jövedelemmel részükre e támogatásra egyre nagyobb szükség lesz.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekvédelmi törvényben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének (a bölcsődés, az óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a fogyatékos gyermekek nappali ellátást nyújtó, a szociális törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett gyermek után 100%-os, az e körbe nem tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után 50% a normatív kedvezmény), az ingyenes tankönyvellátásra,
- természetbeni támogatásra
- a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott összegű támogatást nyújt.

A Gyvt. 19. § (2) bekezdés alapján A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) a szociális vetítési alap összegének a 245%-át, ha
  - aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
  - ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- b) a szociális vetítési alap összegének 225%-át az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett művészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik⁶.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról szóló határozat meghozatalával és a védelembe vétel elrendelésével egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek megilletik gyermekét, ha megfelel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó feltételeknek.

4.1. c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

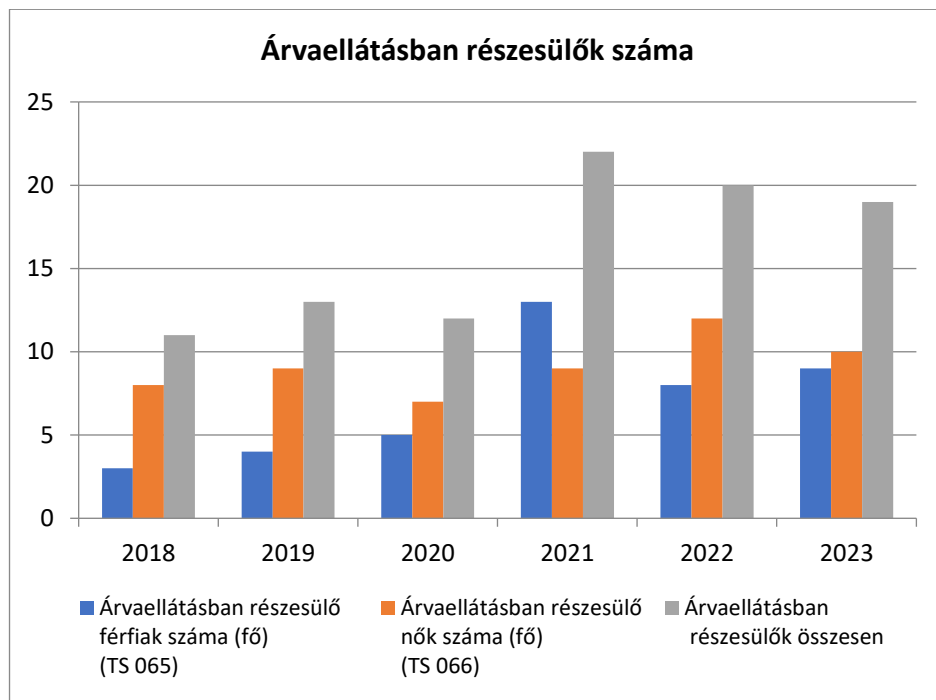
4.1.3. számú táblázat – Árvaellátás

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	3	8	11
2019	4	9	13

⁶ <http://kormanyablak.hu/hu/feladatok/100/JEGYZ30000>

2020	5	7	12
2021	13	9	22
2022	8	12	20
2023	9	10	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Árvaellátásra az a gyermek jogosult, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy a haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte.

Árvaellátásra a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermeke is jogosult lehet. Az örökbe fogadott gyermeknek a vér szerinti szülője jogán árvaellátás csak abban az esetben jár, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

Árvaellátás jár a testvérnek és az unokának is, ha őt az elhunyt saját háztartásában eltartotta, és a gyermeknek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

Az árvaellátás a jogszerző halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár.

Ha a gyermek nappali oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár.

Ha az árvaellátásra jogosult személy megváltozott munkaképességűvé válik, akkor az árvaellátás az életkorától függetlenül mindaddig jár, amíg az egészségi állapota legfeljebb 50 %-os.

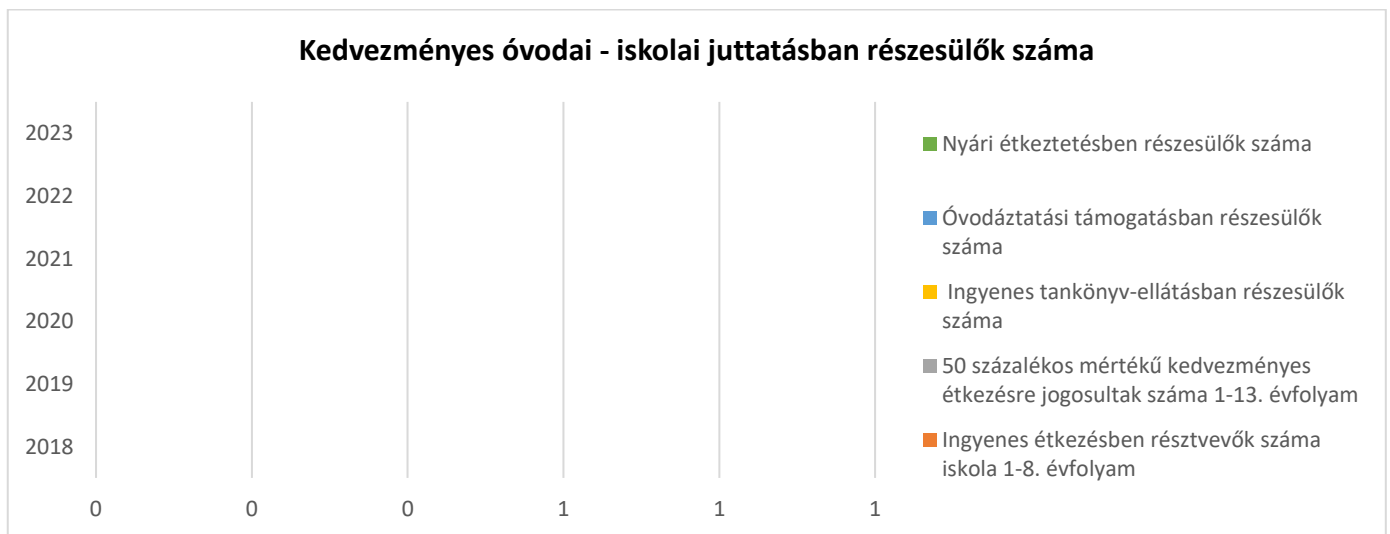
Nem szűnik meg az árvaellátásra való jogosultság, ha a gyermeket később örökbe fogadják, vagy az életben lévő szülő újabb házasságot köt⁷.

4.1. d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	megszűnt	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	megszűnt	n.a.
2021	51.	28	28	n.a.	megszűnt	6
2022	55	23	31	n.a.	megszűnt	5
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	megszűnt	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	megszűnt	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1. e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

Itt elsősorban az Ukrajnából menekült gyermekekkel kapcsolatos teendők merülnek fel.

⁷ <https://www.allamkinestar.gov.hu/nyugdij/hozzatartozoi-ellatasok/arvaellatas>

Az Ukrajnában zajló háború hatására jelentős menekülthullám indult meg, mely hazánkat is érinti. A Magyarországra érkezett ukrán menekülők száma mára már közelíti a 700.000 főt, és – a háború alakulásától függően – további emelkedésre lehet számítani.
Az Ukrajnából érkező családok segítése két, jól elhatárolható feladat köré csoportosítható:

1. A menekülők fogadása, ellátása (A karitatív és humanitárius civil szervezetek, valamint a települések önkormányzatai).
2. Az Ukrajnából érkező és hosszabb ideig Magyarországon tartózkodó személyek, családok támogatása (Ez a gondoskodás a megfelelő lakhatás megszervezésétől, az egészségügyi, köznevelési, stb. szolgáltatások biztosításán át egészen a foglalkoztatási lehetőségek megteremtéséig, számtalan feladatot foglal magába).

A 86/2022. (III. 7.) Korm. rendelet alapján Magyarországon kérelmére menedékesként ideiglenes védelemben részesül: az Ukrajnában 2022. február 24-ét megelőzően tartózkodó ukrán állampolgár, hontalan személy, vagy nem ukrán harmadik országbeli állampolgár, aki 2022. február 24-ét megelőzően nemzetközi védelemben vagy azzal egyenértékű nemzeti védelemben részesül, Ukrajnában, illetve a fenti személyek családtagjai.⁸

4.1. f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

A magyar állampolgársággal is rendelkező személyek esetében nem indulhat menedékes státusz megszerzésére irányuló eljárás: ők magyar állampolgárként eredendően jogszerűen tartózkodnak hazánk területén, oda bármikor szabadon beléphetnek, a határon belül szabadon mozoghatnak.
Részükre a menedékest megillető valamennyi ellátást és kedvezményt biztosítani kell, amennyiben magyar állampolgárságuk alapján kedvezőbb elbánásban nem részesülnek.

A kettős állampolgárok rendelkezhetnek magyar útlevelel és magyar lakcímkártyával is.

Gyakori azonban, hogy a lakcímkártyán kizárólag ukrán lakcím szerepel, vagyis a személy- és lakcímnnyilvántartásban „külföldön élő magyar állampolgárként” szerepelnek, ami bizonyos esetekben a jogosultságok korlátozásával jár. Számukra célszerű tehát magyarországi lakóhelyet, vagy tartózkodási helyet tartalmazó lakcímkártyát igényelni az adott Járási Hivatal Kormányablakánál.

Találkozhatunk olyan ukrán személyekkel is, akik jogosultak a magyar állampolgárság igénylésére, azonban e lehetőséggel eddig még nem éltek, így az eljárás megindításához kérnek segítséget.

Az Ukrajnából menekülők jelentős hányada kiskorú, és sokan vannak közöttük, akik szüleik nélkül érkeznek hazánkba. Jobb esetben más felnőtt rokonra vagy kísérőre vannak bízva, de gyakori, hogy mindenféle felügyelet nélkül tartózkodnak Magyarországon. A felügyeletlétől megfosztott gyerekek, fokozottan ki vannak téve az erőszak, a bántalmazás és a kizsákmányolás, de akár az emberkereskedelem kockázatának is.

⁸ https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2022/05/Menekult-Tajekoztato_osszedolgozott_vegleges_0525.pdf

Esetükben ideiglenes nevelőszülő vagy egyéb gyermekvédelmi ellátás nyújthat átmenetileg alapvető védelmet. A biztonságos elhelyezési és ellátási körülmények megteremtését követően a legfontosabb célkitűzés az, hogy a nemzetközi gyermekvédelmi és a menekültügyi, illetve idegenrendészeti hatóság összefogásával a gyermek és családjának újraegyesítése mielőbb megvalósulhasson.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincs szegregátum. A településen a Jókai Mór lakótelepen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése.

Azokban a családokban, ahol a szülők dolgoznak a gyermekek a nyári szünidő alatt többnyire szülői felügyelet nélkül töltik napjaikat. A felügyelet nélkül hagyott gyermekek sokszor viselkednek deviánsan, rossz példát mutatva egymásnak.

Az önkormányzat az iskolával együttműködve ezért arra törekszik, hogy helybe hozza a gyermekek számára nyári tábor, szakkörök, különböző foglalkozások, sportolási lehetőségek keretében azokat a lehetőségeket, melyek a szabadidő hasznos eltöltését biztosítják.

Az előző évben az Önkormányzat együttműködve a Családsegítő Szolgálattal 2022.07.4-8-ig tartott tábort rászoruló gyermekeknek, mely számukra teljes egészében ingyenes volt.

A programokat, az utazást a Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény, az étkeztetést pedig a Hajmáskéri Közös Önkormányzati Hivatal fizette.

A gyerekek voltak a Veszprémi Állatkertben, Balatonfüreden, a budapesti Csodák Palotájában, Porva-Csesznekén, az utolsó napon pedig szabadban, Hajmáskéren, a pályán és parkban voltak játékos foglalkozások.

A táborra 20 fő jelentkezett, a napokat tekintve apróbb eltérések voltak a létszámban.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hozzáférés és elérhetőség teljes körűen biztosított.

4.3. a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

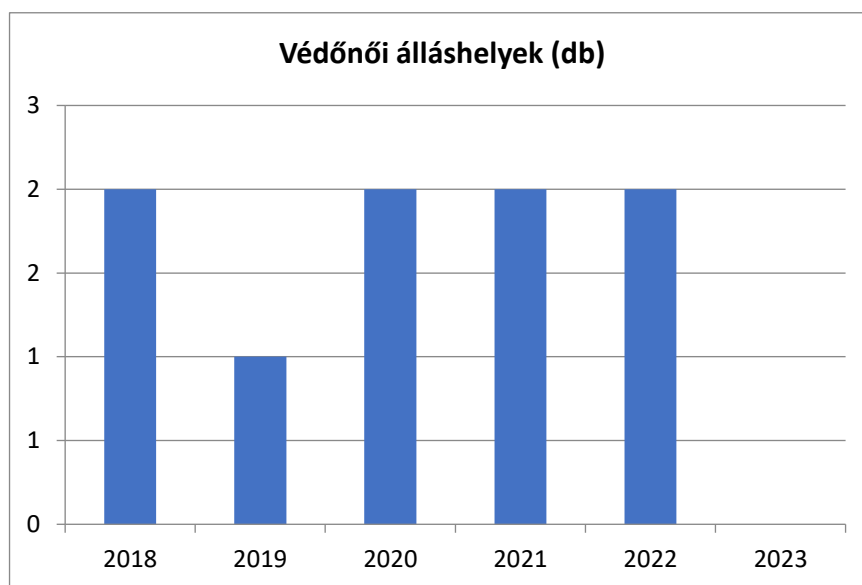
Jelenleg nincsen betöltetlen státusz a további adatok az alpontokban kerülnek tárgyalásra.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	2	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-
2022	2	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Feladatai egyrészt a nővédelmi munka, családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra való felkészülés segítése, a várandós anyák, gyermekágyasok a területen élő gyermekek gondozása újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig.

Feladata még segítségnyújtás, tanácsadás az egészségi állapottal kapcsolatban, másrészt a 0-16 éves korú gyermekek és családtagjaik gondozása a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése, valamint a családgondozás.

Hajmáskér településen két védőnői körzet működik. Hajmáskér községben 2022. évben 44 várandós volt, melyből egészségügyi veszélyeztetett 21 fő, szociálisan veszélyeztetett 4 fő volt. A védőnők véleménye szerint a látogatott családoknál a leggyakrabban felmerülő problémák az anyagi és párkapcsolati gondok. A problémák észlelésekor a gyermekjóléti szolgálattal és a gyermek háziorvossal együttműködnek.

2022.12.31-ig az önálló védőnői tanácsadáson a találkozások száma 744, távkonzultációk száma: 63 volt.

Védőnői körzetek adatai:

A védőnői feladatok ellátása a hatályos jogszabályoknak, rendeleteknek és módszertani ajánlásoknak megfelelően történt.

Hajmáskér I. körzetében ellátott gyermekek száma 2022. december 31-ei adatok alapján a következő:

- 0-11 hónapos: 32 fő, ebből szociális veszélyeztetett 1, egészségügyi 1 volt.
- 12-35 hónapos: 68 fő, ebből 8 szociális és 6 egészségügyi okból volt veszélyeztetett.
- 3-6 éves: 120 fő, ebből 13 szociális, 9 egészségügyi okból veszélyeztetett gyermek volt.

4.3. b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az egészségügyi alapellátásban a házi orvos és a védőnő érdemi együttműködése nélkül gyermekvédelem nem nagyon képzelhető el. A nem bejelentett lakcímen lakó, az „ide-oda” költöző családok esetében még az egyszerű nyomon követés is komoly gond.

Illuzórikusnak tűnik „gondozás”-ról beszélni, amikor minden költözés személyi változást jelent az orvosi-védőnői és családsegítő ellátásban. Meghatározó a házi orvos szerepe, aki kiemelt figyelmet fordít a gyermekek egészségét veszélyeztető tények megelőzésére, kiszűrésére és megszüntetésére.

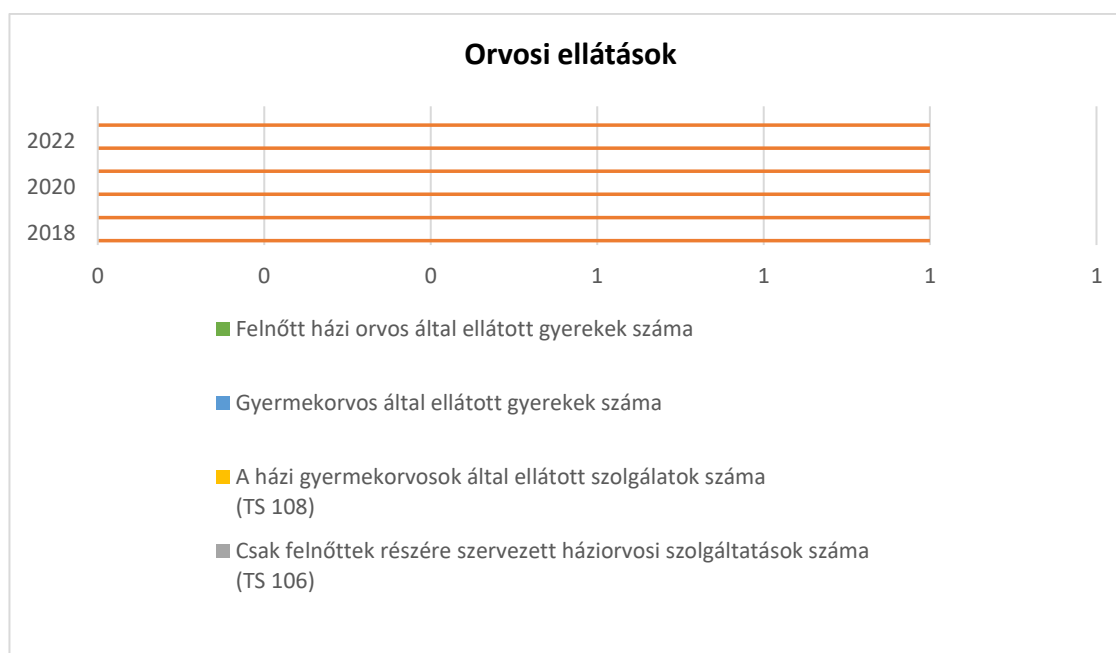
Egyes családoknál bizonyos betegségek kialakulásában komoly szerepe van az egészségügyi ismeretek hiányának, és az anyagi problémáknak. Az iskoláskorúakat érintő betegségeknél elsősorban a helytelen táplálkozás, és a mozgásszegény életmód jelentik a rizikófaktorokat. Sok az elhízott, kövér gyermek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3. c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok)

Amennyiben felmerülne ilyen eset, „probléma”, a jelzőrendszeri tagok együttműködésével fogunk megoldást találni.

4.3. d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében ellátások biztosítása.

A szolgáltatás magába foglalja:

- az igénybe vevők segítségét a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében
- az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülmények folyamatos figyelemmel kísérését és a szolgáltatások, ellátások iránti szükségleteik felmérését, az ezekhez való hozzájutás segítségét
- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutás segítségét
- pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezését
- az esetkezelésben közreműködő szakemberek együttműködésének koordinálását
- az igénybe vevőkkel közösen cselekvési terv kidolgozását, a feladatok végrehajtásának nyomon követését
- szükség esetén esetszbeszélés és/vagy esetkonferencia megtartását
- az észlelő- és jelzőrendszer működtetését és koordinálását
- válsághelyzetben lévő várandós anya segítségét,
- szabadidős program szervezését, hozzájutás segítségét,
- hivatalos ügyekben való segítségnyújtást.

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a községben élők hátrányos megkülönböztetés nélkül, térítésmentesen vehetik igénybe. A gondozási tevékenység során a szolgáltatás kliense a gyermek, a segítségnyújtás az ő igényeire, védelmére épül.

A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény 2021.01.01-től rendelkezik működési engedéllyel Hajmáskér település vonatkozásában.

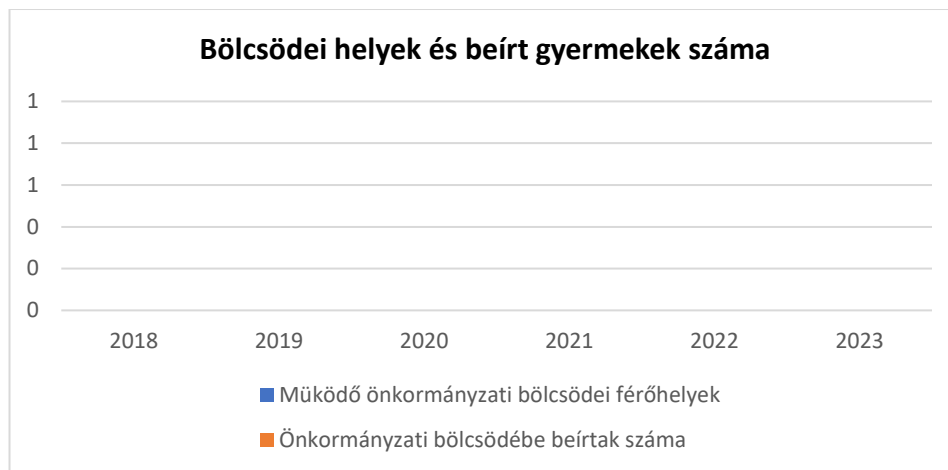
4.3. e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

Hajmáskér településen nem működik bölcsőde.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

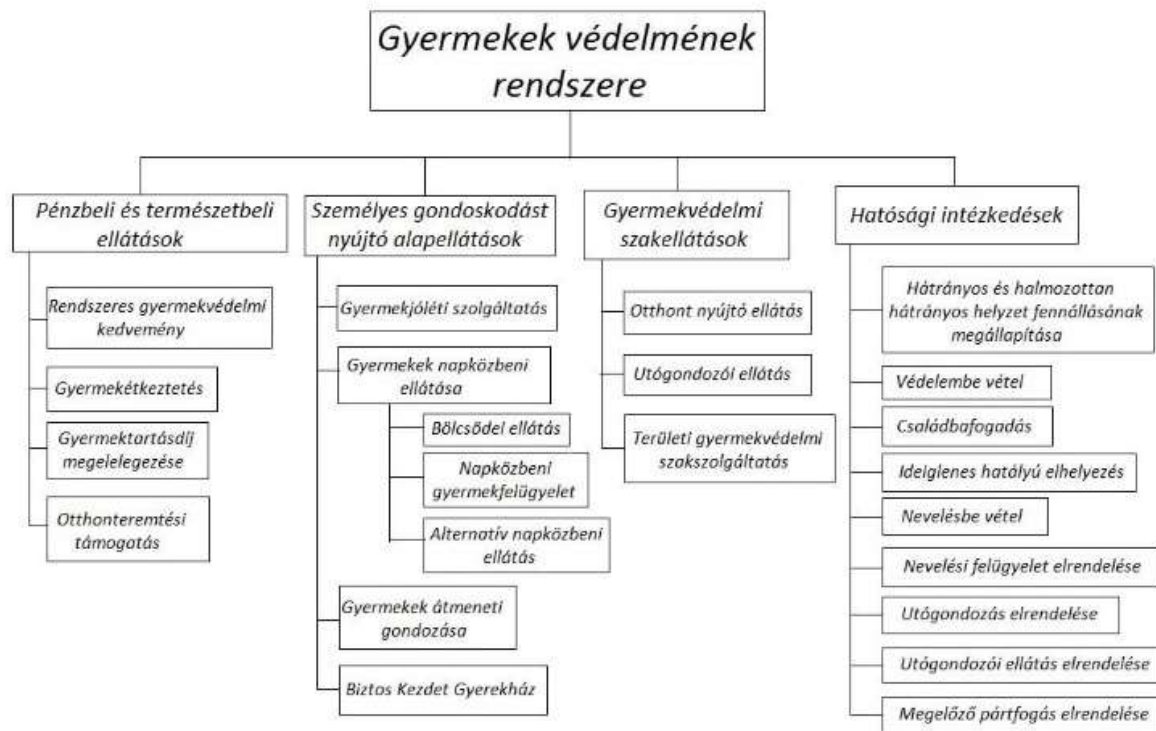

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3. e) gyermekvédelem

* **Forrás:** Soltész Evelin: A gyermek családban való nevelkedése, mint gyermekevédelmi alapelv érvényesülésének nehézségei

4.3. g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Ha krízishelyzet jelentkezne, akkor a jelzőrendszeri tagok együttműködése és döntése alapján, valamint a jogszabályok figyelembevételével kerülne sor a szolgáltatások megállapítására és a hozzáférés biztosítására.

4.3. h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A programokat egy részét a Hajmáskéri Gábor Áron Általános Iskola szervezi az Önkormányzattal együttműködve. Emellett a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény is szervez a gyermekeknek különféle sport-, és szünidei programokat.

A 2022. év programjainak egy része:

- Nyári tábor, mely a rászoruló gyermekek részére teljes egészében ingyenes volt, az étkezést is beleértve.
- Veszprémi Állatkert
- Balatonfüreden - Balaton
- Csodák Palotája
- Porva-Csesznek

4.3. i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A 3.6. d) ; 4.1.2. ; 4.4.6. bekezdések már tartalmazzák ez erről szóló adatokat.

4.3. j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Amikor programszervezésre kerül sor a programok közösek, amin a hátrányos helyzetű és nem hátrányos helyzetű gyermekek egyaránt részt vehetnek.

4.3. k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen eset nincsen Hajmáskér településén.

4.3. l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A programszervezés keretein belül is megvalósul. Aki rászoruló, annak ingyenes étkeztést és programlehetőséget biztosítanak a jelzőrendszeri tagok. Továbbá az Önkormányzat a Bursa Hungarica által biztosított lehetőségekhez is hozzájárul.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az iskola keretén belül a fejlesztőpedagógus biztosítja az esélyegyenlőséget.

Óvoda esetében, a tanévkezdés előtt szülői értekezletet és nyílt napot tartanak az újonnan érkező gyermekeknek és szüleiknek, mely által sok információhoz jutnak a családdal kapcsolatban. Évközben megismélik a családlátogatást, ha szükséges. Problémás esetekben fogadóóra keretében nyújtanak segítséget. A nevelésbe külső partnereket is bevonnak, mint logopédus és gyógypedagógus.

4.4. a.) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

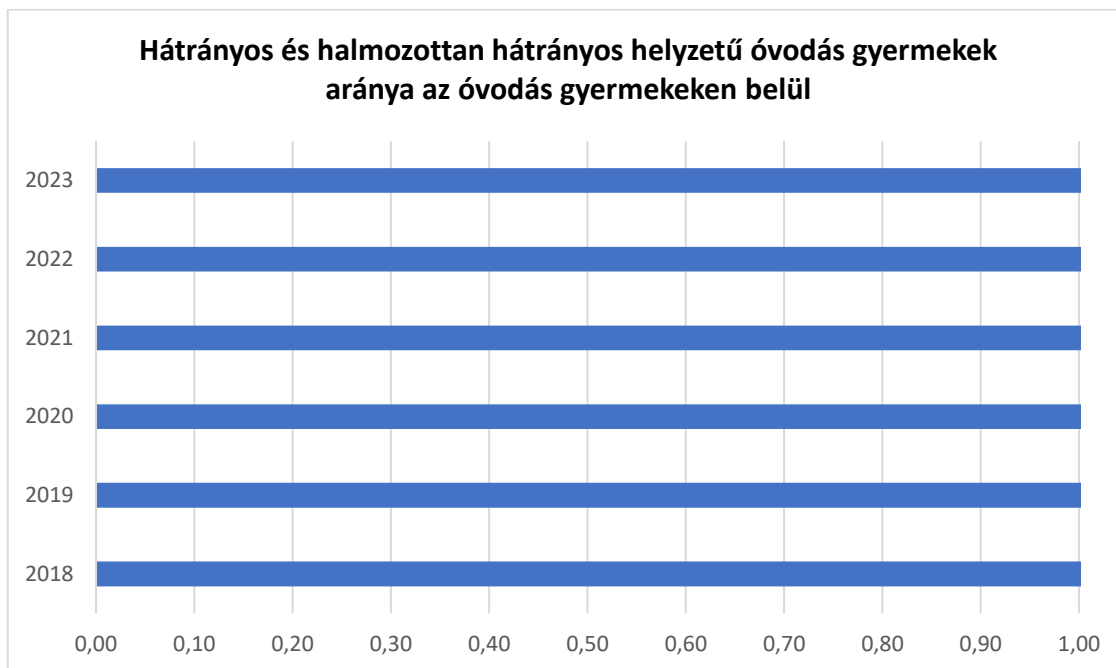
A kiegészítő lehetőségek az előző pontban lettek tárgyalva.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	63	8	12,70
2019	62	5	8,06
2020	59	1	1,69

2021	53	6	11,32
2022	57	2	3,51
2023	54	4	7,41

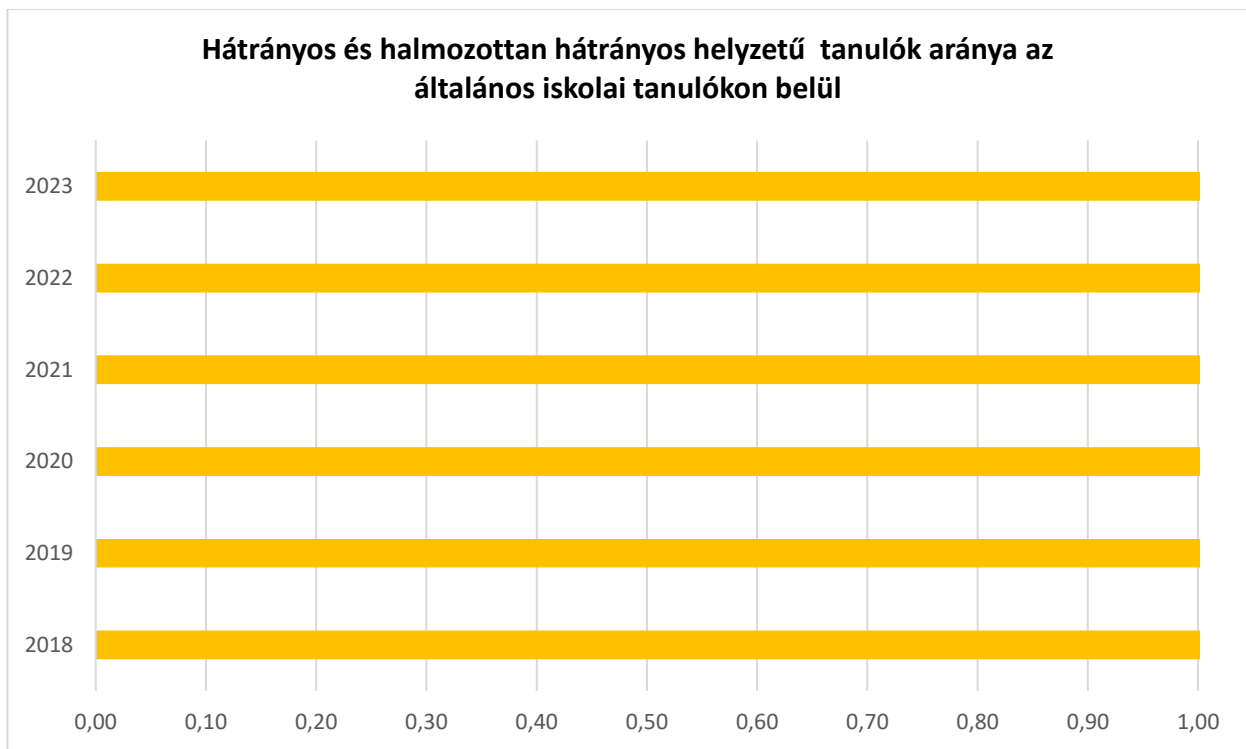
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	18	11,46
2019	n.a.	22	14,38
2020	n.a.	17	11,04
2021	n.a.	12	8,39
2022	n.a.	5	3,68
2023	n.a.	8	5,84

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	54	1
2019	37	2
2020	18	1
2021	31	0
2022	10	0
2023	17	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG

Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

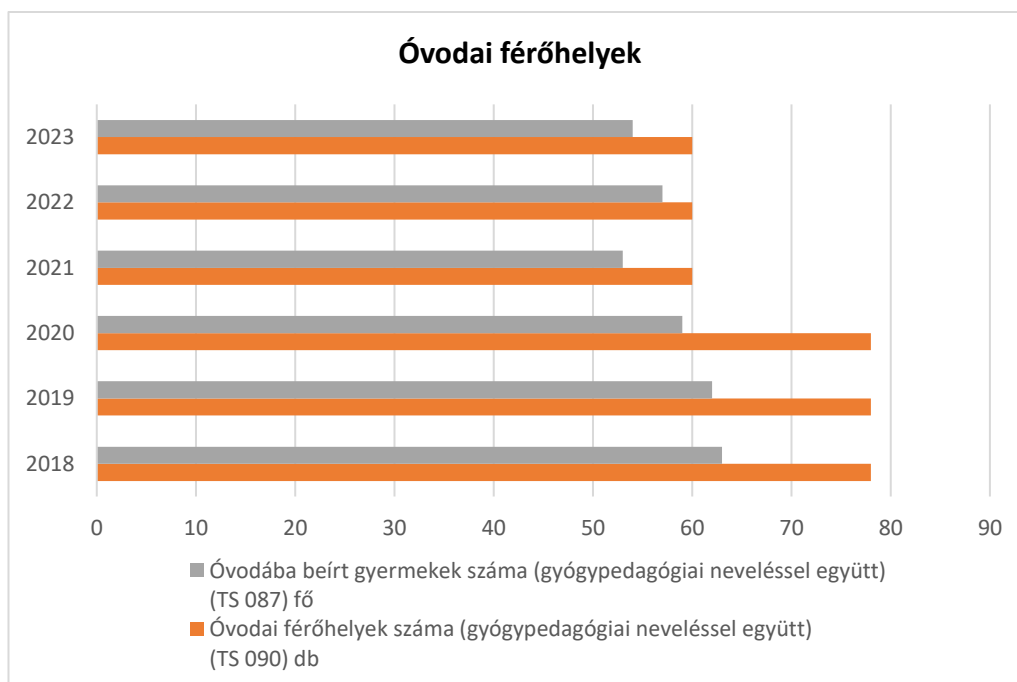
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

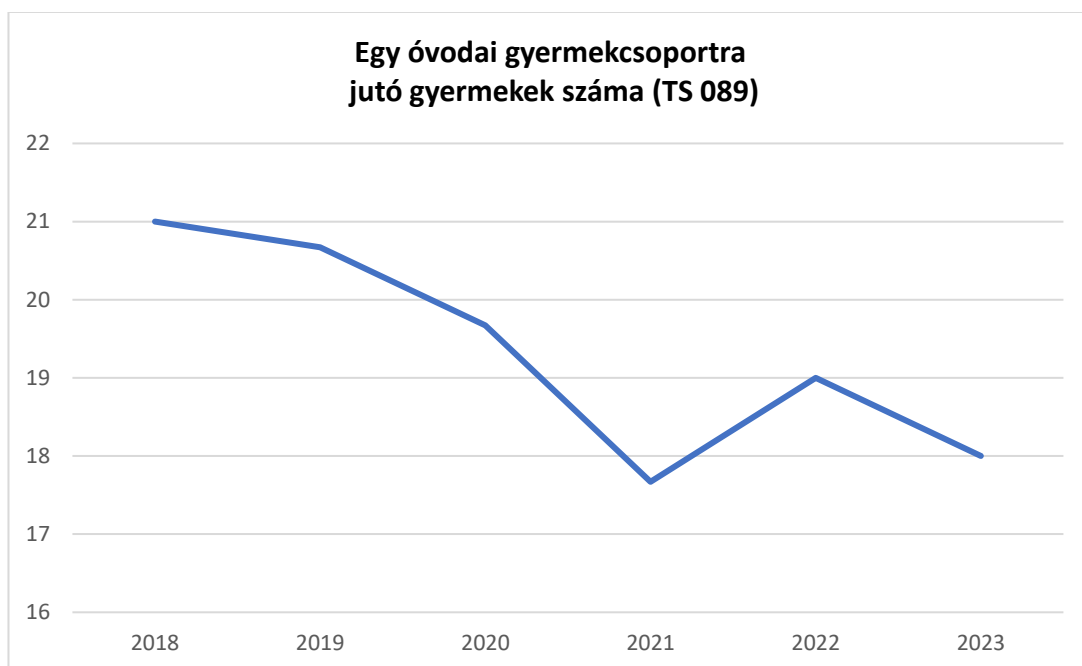

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	3	78	1	63	0	0	21
2019	n.a.	3	78	1	62	0	0	21
2020	n.a.	3	78	1	59	0	0	20
2021	n.a.	3	60	1	53	0	0	18
2022	n.a.	3	60	1	57	0	0	19
2023	n.a.	3	60	1	54	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat-ellátási helyek

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat-ellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	8	1	19,63	5,73
2019	0	8	1	19,13	7,19
2020	0	8	1	19,25	6,49
2021	0	8	1	17,88	6,99
2022	0	7	1	19,43	7,35
2023	0	7	1	19,57	5,11

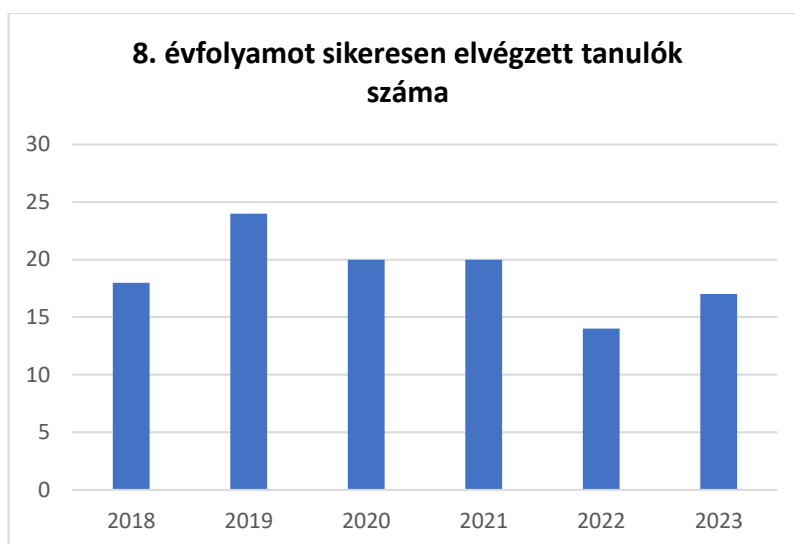
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	18
2019	24
2020	20
2021	20
2022	14
2023	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Hajmáskér településen nincsenek szegregációs jelenségek.

4.4. d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

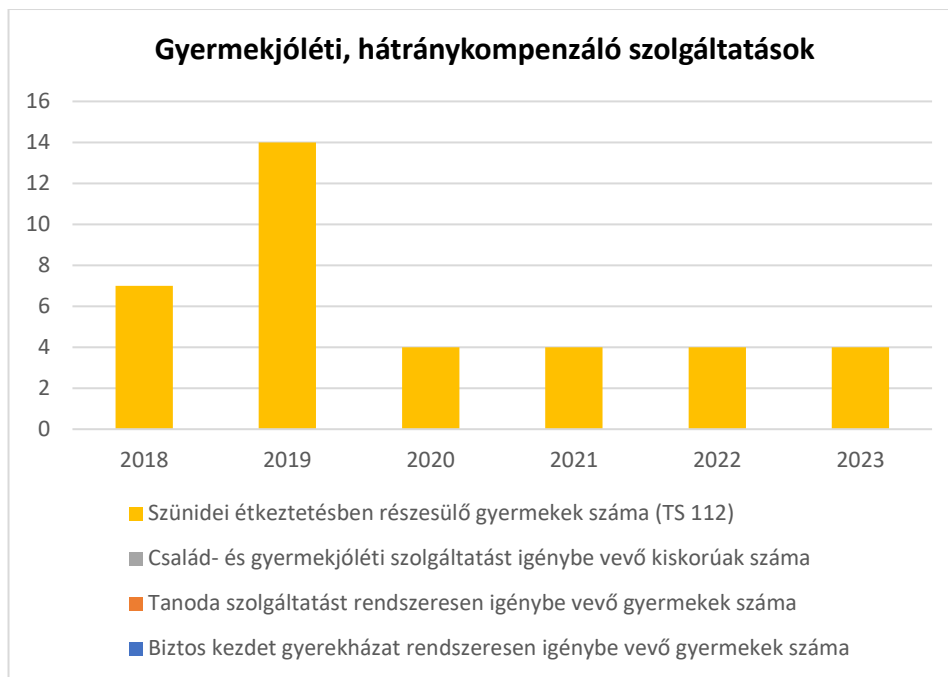
Hajmáskéren egy iskola működik.

4.4. e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	7
2019	n.a.	n.a.	n.a.	14
2020	n.a.	n.a.	n.a.	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.	4
2022	n.a.	n.a.	n.a.	4
2023	n.a.	n.a.	n.a.	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A jelzőrendszer hatékonyságának növelése szükséges.	Az információáramlás elősegítése, cselekvési terv megbeszélése, kidolgozása.
A szülők nehéz anyagi körülmények között vannak, nincsen munkahelyük.	Szülők bevonása legalább a közmunkaprogramba.
Csökken a gyermekek életszínvonala.	A gyermekek jövőjének figyelemmel kísérése, konzultáció a szülőkkel.
Szabadidő nem megfelelő kihasználása.	Napközis gyermekek létszámának a növelése, további korrepetálások szervezése, iskolai könyvtár kihasználásának elősegítése, közművelődési programkínálat bővítése, civil kezdeményezések támogatása.
A sajátos nevelési igényű, és a tanulási, magatartási nehézségű gyermekek magas létszáma jellemző.	Az óvodapedagógusok továbbképzésének támogatása, további fejlődési lehetőségük támogatása, szülői műhely létrehozása.

Vajon lehet-e női egyenjogúságról, és az életben megszerezhető javakhoz való egyenlő esélyű hozzáférésről beszélnünk a mai Magyarországon? Vajon megvalósul-e, és ha igen, mi módon a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőség? A következő fejezetben e kérdésre igyekszünk megkeresni a választ a helyi sajátosságok figyelembevételével. Vizsgálódásunk kiindulópontja – természetesen ezúttal is – a jogszabályi megalapozottság. A következő jogi alapvetések adják e téma vizsgálatához a zsinórmértéket:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében.

A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest.

Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alkotmány 66 és 70§, Munka Törvénykönyve 5§, és természetesen az Ebktv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene.

Hajmáskéren a nők – az ország többi településéhez hasonlóan - sok tekintetben hátrányos helyzetben vannak a férfakkal szemben. A gyermekvállalással, gyermekneveléssel kapcsolatos feladatok, a családban betöltött szerepük miatt sokan elhelyezkedési gondokkal küzdenek (nagyon magas a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők száma). A lakosság egy részénél sajnos jellemzővé vált a hibás életvitel, a rossz értékrend, és nem ritka jelenség a családon belüli erőszak sem, melynek elszenvedői, áldozatai legtöbbször a nők és a gyerekek.

Tapasztalataink szerint a hajmáskéri nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- rosszabbak foglalkoztatásának esélyeik miatt a kisgyermeket nevelő anyukák,
- az elhelyezkedési nehézségek miatt a GYES-ről visszatérő nők,
- azok, akik olyan családban élnek, ahol életvezetési az értékrendbeli problémák jelentkeznek,
- a gyermekét egyedül nevelő, illetve a több gyermeket nevelő édesanyák.

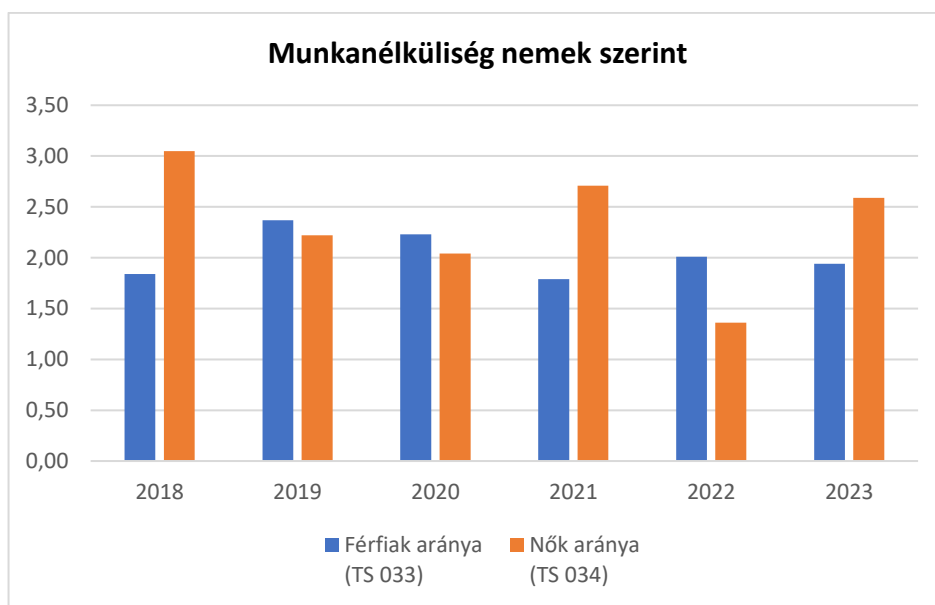
5.1. a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	1,84	3,05	2,45%
2019	2,37	2,22	2,30%
2020	2,23	2,04	2,14%
2021	1,79	2,71	2,25%
2022	2,01	1,36	1,69%
2023	1,94	2,59	2,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

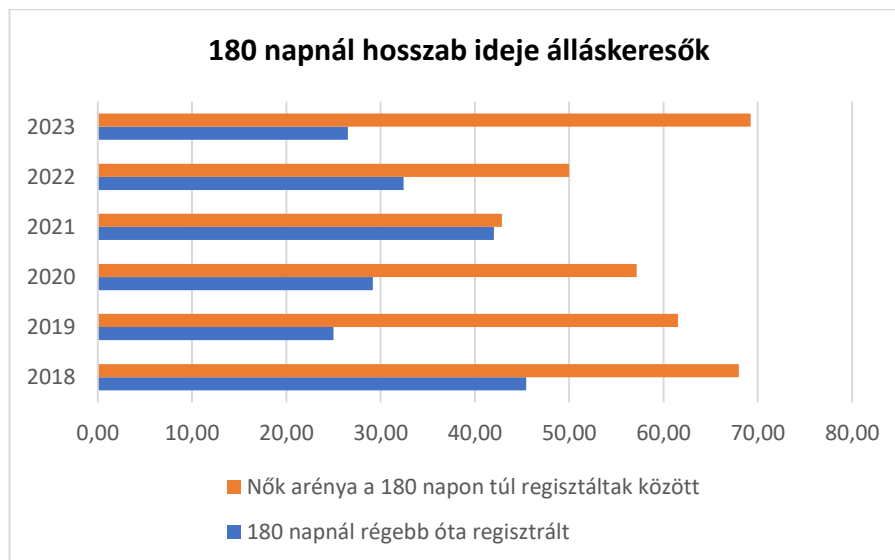
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	45,45	68

2019	25	61,54
2020	29,17	57,14
2021	42	42,86
2022	32,43	50
2023	26,53	69,23

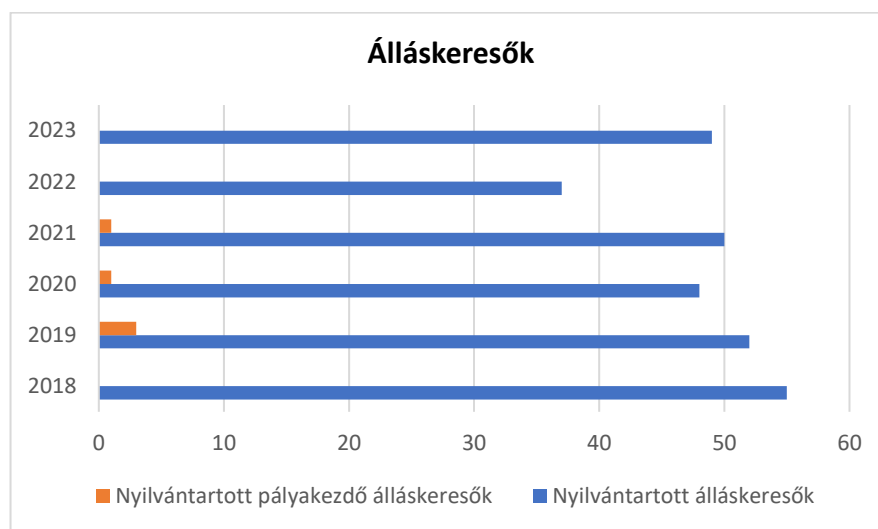
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	55	0
2019	52	3
2020	48	1
2021	50	1
2022	37	0
2023	49	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1. b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincsenek szervezett képzési programok, de a megyeszékhelyen Veszprémben több lehetőség nyílik, mint például a decentralizált programokon való részvételre, melyek a munka világába visszatérés könnyítik meg.

5.1. c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei lényegesen rosszabbak a magasabban kvalifikált szakemberekkel szemben.

A nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése a HEP egyik kiemelt célja, ehhez csatlakozik a munka és a családi élet összhangba hozása a férfiak és a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

5.1. d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén ilyen esetről nincs tudomása a településen senkinek.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsőde. A bölcsőde, mint napközbeni ellátást nyújtó szolgáltatás hiányzik a településen. Arról adattal nem rendelkezünk, hogy hány kisgyermekes szülő hordja a közeli megyeszékhelyre gyermekét bölcsődébe. A szülők munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében másodlagos az óvoda.

Az önkormányzat egy óvodát, a Lurkó óvodát tartja fenn a településen. Az önkormányzat kedvező döntésének megfelelően az óvoda reggel 6.00-tól délután 17.00 óráig tart nyitva, igazodva ezzel a szülők igényéhez.

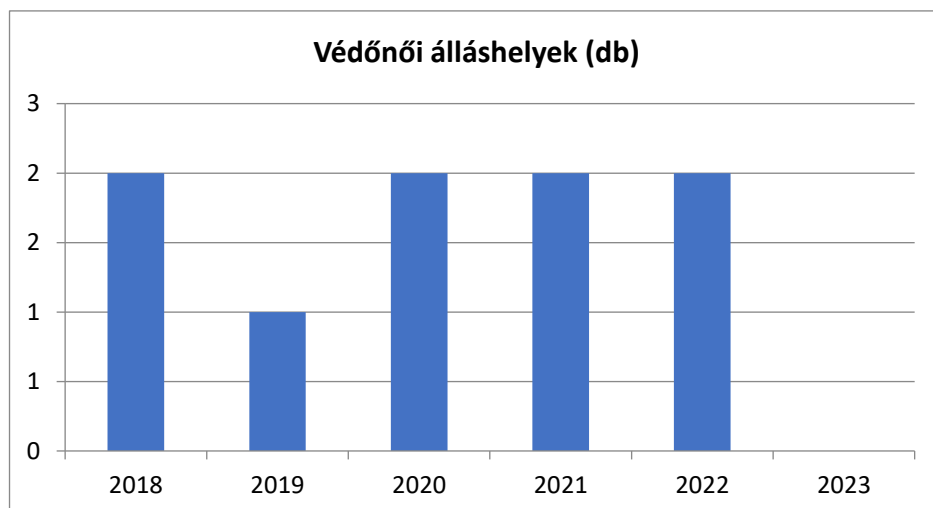
A Képviselő-testület ezért döntött a meghosszabbított nyitva tartásról, mert sok szülő nem tudta reggel elvinni a gyermeket az óvodába és délután nem tudott érte menni. A megyeszékhelyre bejáró dolgozók vagy Veszprémbe íratják be gyermekeiket az óvodába igazodva ezzel a munkaidejükhöz, vagy az ő esetükben a nagyszülők, vagy más családtag viszi a gyermeket óvodába.

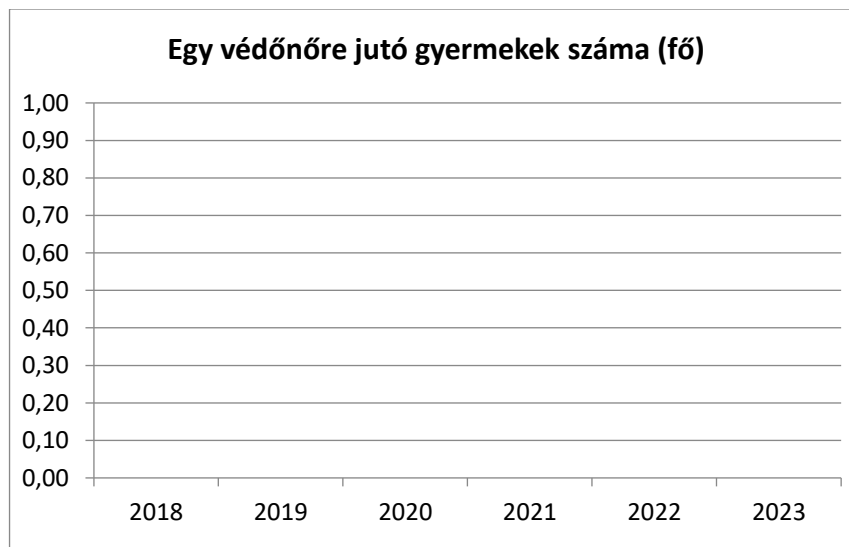
Családi napközi nem üzemel a településen. A családok otthonában működtetett házi vagy családi gyermekfelügyelet, mint napközbeni ellátást nyújtó lehetőség, szolgáltatás hiányzik a településen.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	2	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-
2022	2	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

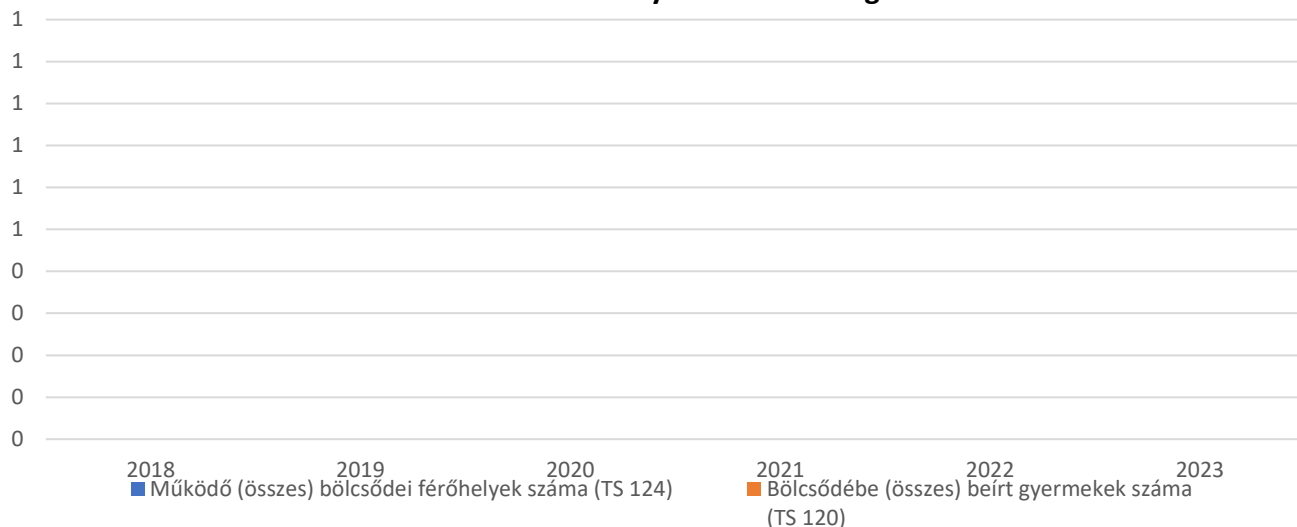

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális kezdők juttatásuk megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni.

Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában. Általában a nőket érő erőszak nagy része a családban marad. A táblázat számadatai megmutatják, hogy a rendőrök riasztása a családi viszályokhoz az elmúlt öt évben hogyan alakult.

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e? Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A táblázat adatai megmutatják, hogy jelenleg a képviselőtestület tagjainak 40% nő, tehát viszonylag nagy arányban vesznek részt a közéletben. Az önkormányzat intézményeiben dolgozók létszámának 81%-a, a civil szervezet vezetőinek 62%-a nő. Az önkormányzat két intézménye közül az óvodában van női vezető.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Hajmáskéren nincs ilyen szolgáltatás és ez iránti igényről nincs adatunk.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben az elmúlt időben nem szerepelt helyi női lakos. Az intézményekben dolgozó bejáró nőknek van némi beleszólása a közéletbe, illetve megfelelő mértékű tekintélye az ilyen jellegű szerepvállaláshoz.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Hajmáskéren a nőket főleg a munkavállalás nehézsége érinti. Sok a képzetlen, a roma, a nagycsaládos, a gyermekét egyedül nevelő anya, akik többszörösen is hátrányos helyzetben vannak.

A roma nők munkába állását a képzési programok segítik. A GYES-ről, GYED-ről visszatérő anyák foglalkoztatását az állam járulékkedvezményekkel támogatja, valamint megalkotta a részmunkaidős foglalkoztatásnak a jogszabályi háttérét. Bár a magyar társadalomban még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a házkörül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.

A civil szervezetek önkéntesként szívesen látják a gyakorlattal nem rendelkező, esetleg álláskereső nőket a szervezetükben, illetve a programjaikon. Az egyének jelentkezése esetén a családsegítő szolgálat is támogatást tud nyújtani a vele kapcsolatban lévő szakemberek, illetve a tanácsadók révén.

5.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása a nők esélyegyenlőségének területén.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYES-ről visszatérő nők elhelyezkedése továbbra is problémás.	Minden olyan intézkedés biztosítása, ahol az önkormányzatnak ráhatása lehet a munkába való visszatérés támogatására, mint például a megfelelő mennyiségű óvodai férőhely biztosítása.
Magas a szegénység kockázata a gyermekét egyedül nevelő és a több gyermeket nevelő családban.	Tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról, közmunkaprogramról.
Rossz egészségi állapot.	Szűrővizsgálati időpontokról megfelelő és széleskörű tájékoztatás. Felvilágosító előadások szervezése.
Értékrend válsága a családon belül.	A családsegítő dolgozóival és önkéntesekkel fokozott együttműködés elősegítése, hogy a családok a mindennapi élethez és a problémák leküzdéséhez tanácsokat kaphassanak.
Alacsony az iskolai végzettség.	A képzéseken való részvétel támogatása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az idősek aránya dinamikusan növekszik és várhatóan 2060-ra minden egyes nyugdíjasra már csak kettő aktív kereső fog jutni. Az előrejelzések szerint Magyarországon a népesség 2 millióval fog csökkenni 2060-ra és minden harmadik személy már nyugdíjas lesz. Jelentős nemi különbségek vannak a várható átlagos élettartamban, jellemző az idősödés elnőiesedése, amely azt eredményezi, hogy jóval több az idős nő, mint idős férfi.

A hajmáskéri időskorúak demográfiai aránya az aktív korú vagy kiskorú népességhez viszonyítva:

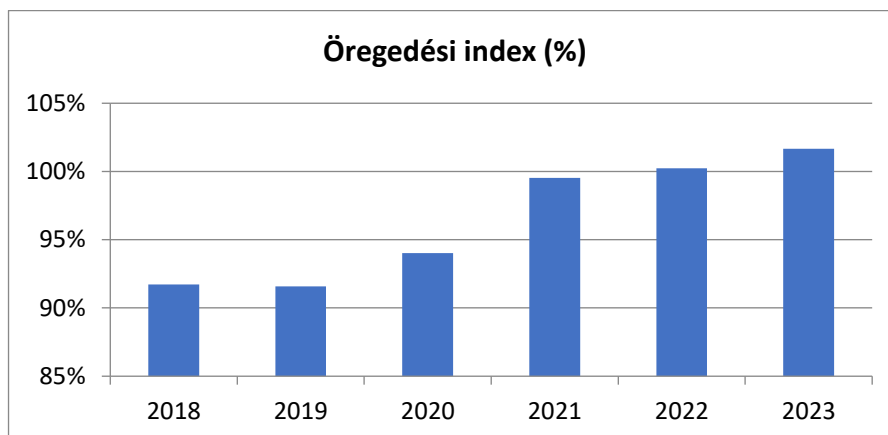
Öregedési index

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	399	435	91,72%
2019	403	440	91,59%
2020	409	435	94,02%

2021	418	420	99,52%
2022	417	416	100,24%
2023	425	418	101,67%

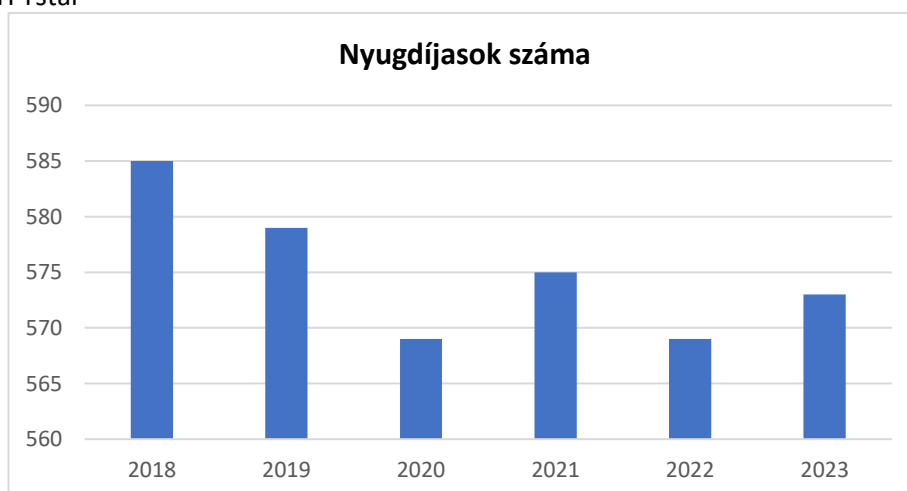
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

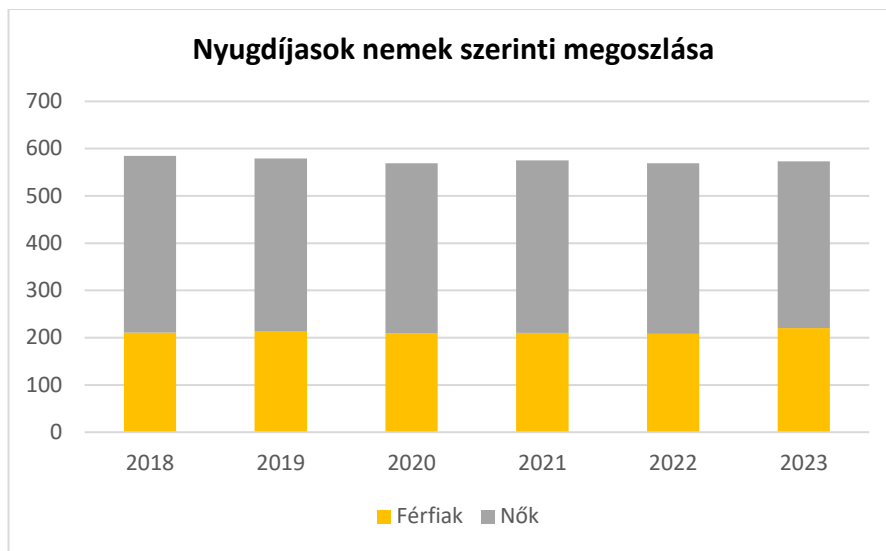

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	211	374	585
2019	213	366	579
2020	209	360	569
2021	210	365	575
2022	208	361	569
2023	220	353	573

Forrás: TeIR, KSH Tstar

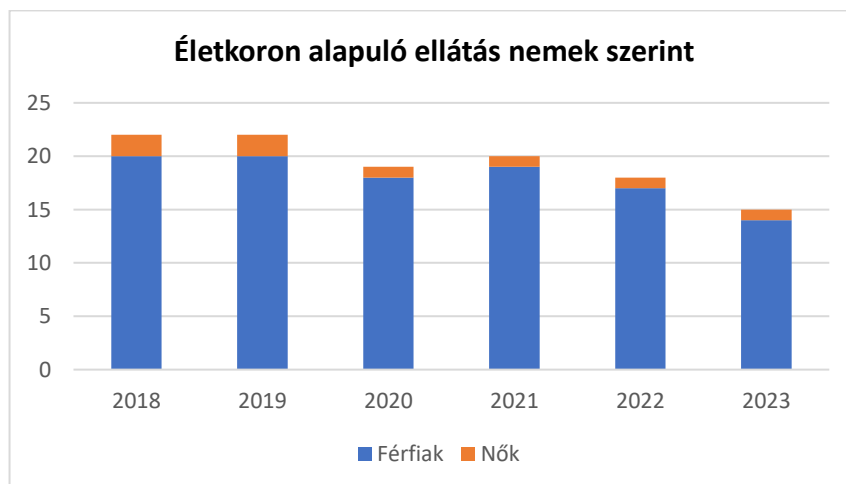

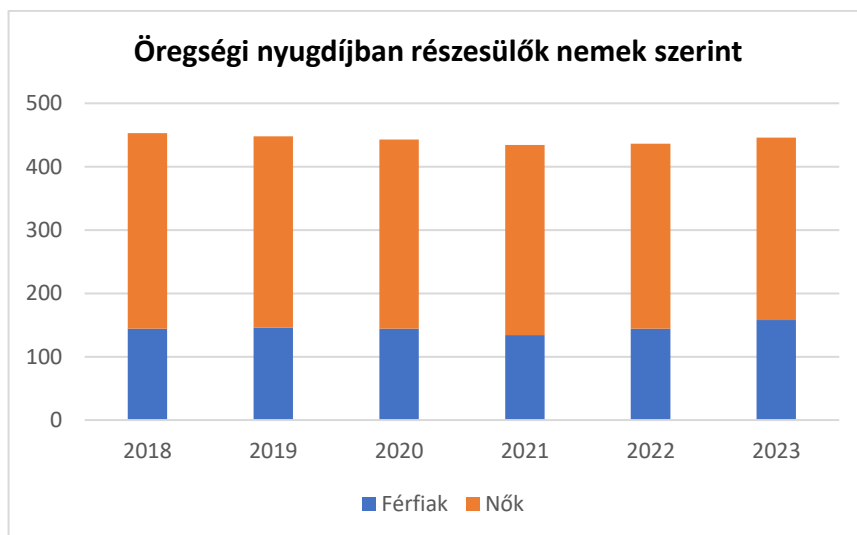
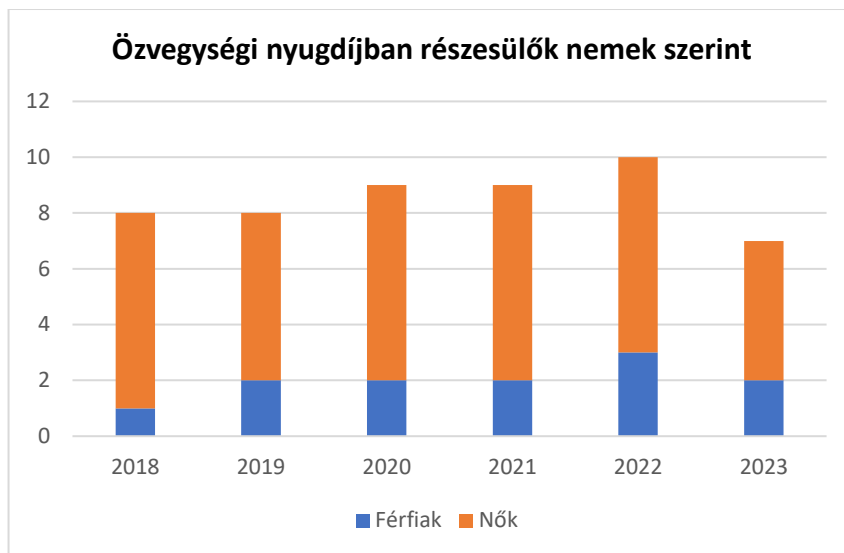
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	20	2	144	309	1	7	0
2019	20	2	146	302	2	6	0
2020	18	1	144	299	2	7	1
2021	19	1	134	300	2	7	1
2022	17	1	144	292	3	7	1
2023	14	1	158	288	2	5	1

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére.

Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.2. a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	55	52	48	50	37	49
41-45 év (TS 042)	Fő	6	5	8	8	2	0
	%	10,91%	9,62%	16,67%	16,00%	5,41%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	8	7	5	3	6	4
	%	14,55%	13,46%	10,42%	6,00%	16,22%	8,16%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	5	6	8	6	6
	%	10,91%	9,62%	12,50%	16,00%	16,22%	12,24%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	4	7	6	3	3
	%	10,91%	7,69%	14,58%	12,00%	8,11%	6,12%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	7	6	6	8	11
	%	9,09%	13,46%	12,50%	12,00%	21,62%	22,45%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.2. b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A 60 éven felülieknél a gazdasági aktivitás fokozott csökkenését feltételezzük, mivel e korcsoport foglalkoztatására nincs megfelelő adat. Természetesen sokan vannak, akik családon belüli munkamegosztásból nagyrészt vállalnak, vagy a saját tulajdonukat képező mezőgazdasági földterületen munkát végeznek, és ezzel a család megélhetését elősegítik. A korosztály havi jövedelmének döntő hányadát a nyugdíj biztosítja.

6.2. c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény a lehetőségekhez mérten magas szintű szociális szolgáltatások biztosításával igyekszik hozzájárulni a település lakosságának szociális és mentális „jólétéhez”.

Házi gondozás

Azon személyek részére biztosít ellátást, akik önmaguk ellátására saját maguktól nem képesek, és róluk nem gondoskodnak, illetve azon gyermekek részére, akik nappali, vagy bentlakásos intézmény ellátása nem biztosítható (beteg, kórokozó-hordozó stb.) és a szülő napközben ellátását a gyermekei napközben nem, vagy csak részben tudják megoldani.

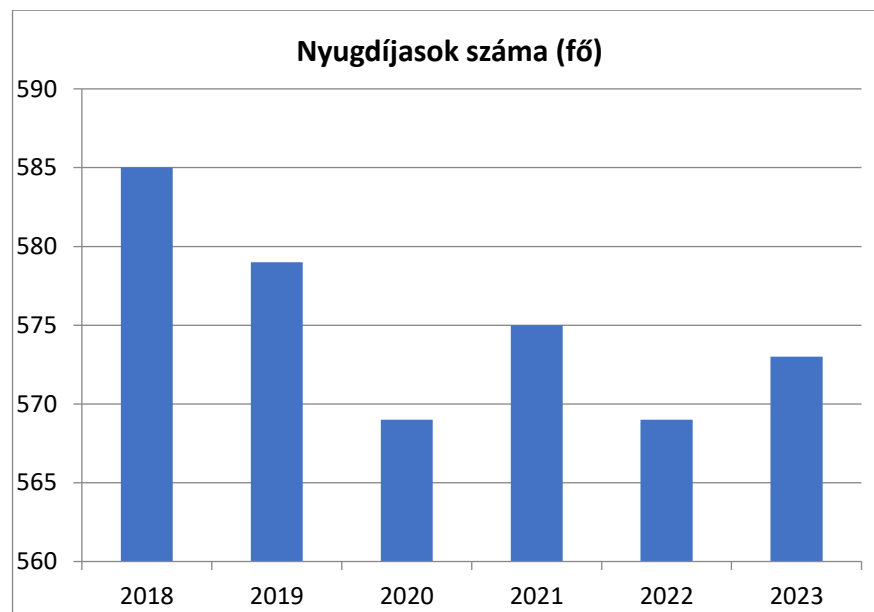
A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető szükségletek kielégítését,
- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	211	374	585
2019	213	366	579
2020	209	360	569
2021	210	365	575
2022	208	361	569
2023	220	353	573

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	399	0	47	0
2019	403	0	40	0
2020	409	0	49	0
2021	418	0	45	0
2022	417	0	62	0
2023	425	0	48	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3. b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Hajmáskér község lakói a közművelődési szolgáltatásokhoz a helyi művelődési ház szervezésében megvalósuló programok kapcsán jutnak hozzá. A Bakony Hadtörténet Alapítvány és a Közös Jövőnkért Alapítvány is szervez alkalmasszerűen programokat. Jelenleg folyik a Talentum Stúdió kialakítása.

6.3. c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságával kapcsolatban nem rendelkezünk adatokkal. Az ismeretekhez való hozzájutás a legtöbb családon belül a gyermekek, és az unokák biztosítják.

6.3. d) a generációk közötti programok

Az időseknek megvalósuló programok során a fiatal generáció tagjainak is van lehetősége a csatlakozásra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A település az időseket, a nyugdíjasokat a hagyományörző nyugdíjasklub fogja össze. A Klubhoz tartozó személyek nagy hangsúlyt fektetnek egymás odafigyelésére, segítségére. Rendszeresen megtartják az éppen esedékes tagjuk névnapját, a karácsonyi és egyéb ünnepeket. Több esetben kapnak meghívást rendezvényekre, eddig minden évben fellépnek a falunapon. Közös kirándulásokat is szerveznek. A klub tagjai közül több mint a fele gyakorolja a római katolikus vallást, rendszeres szent mise látogatók.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása az idős korúak esélyegyenlőségének területén

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás.	Csatlakozás a nyugdíjasklubba.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyek környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás adása az újonnan felmerülő csalásokkal kapcsolatban.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Olyan programok szervezése, amelyben a fiatal és idős generáció tagjai is szívesen képviseltetik magukat.
Romló egészségi állapot.	Házi segítségnyújtás, háziorvosi ellátás igénybe vétele. Felvilágosító előadások szervezése, életvezetési tanácsadás biztosítása.
Alacsony nyugdíj.	A települési támogatások igénybe vétele. Nyugdíjas szövetkezet létrehozásának lehetősége – tájékoztató nyújtása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

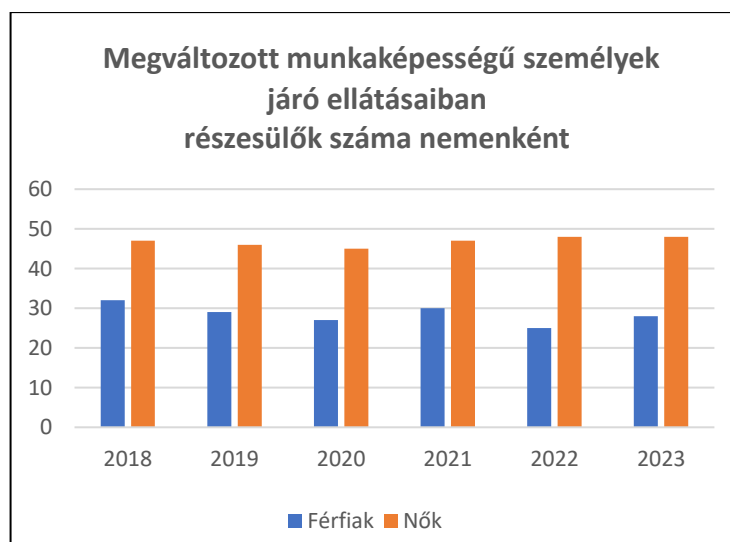
A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről településünkön. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják.

Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel indulhassanak a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	32	47	79
2019	29	46	75
2020	27	45	72
2021	30	47	77
2022	25	48	73
2023	28	48	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Településünkön nincs nappali ellátás a fogyatékkal élő személyek számára, de törekedni kell arra, hogy a település lakosai számára olyan szintű és tartalmú ellátás legyen biztosítva, amely elősegíti, hogy az egyén a családjával a saját otthonában kialakított életét élhesse, és ne veszítsen életminőségének szintjéből.

7.1. a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők, a településünkön működő civil szervezettől (Mozgássérültek Egyesületétől) és az önkormányzat polgármesteri hivatalától minden információt megkapnak ahhoz, hogy a számukra jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról tudomást szerezzenek.

7.1. b) munkavállalást segítő lehetőségek

Képzések megtartására, foglalkoztatási programok elindítására nem érkezett igény.

7.1. c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk foglalkoztatás terén.

7.1. d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek a településen. Támogató szolgálatot nem tart fenn az önkormányzat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Hivatalunkhoz nem érkezett kérelem, amelyben fogyatékos személyek támogatását kérnék. A természetbeni ellátást a házi segítségnyújtás- és gondozás biztosítja.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A polgármesteri hivatal nem teljes egészében akadálymentesített. A hallásfogyatékosok számára nincs kiépítve indukciós hurok, a polgármesteri hivatal épületének egyik felében nincs megépítve a kerekesszékes feljáró. Ennek kiépítésére pályázati támogatásra lenne szükség.

Összességében az mondható el, hogy az akadálymentesítés terén még van tennivalója az Önkormányzatnak, de ennek alapfeltétele olyan pályázati lehetőség, amelyből részben, vagy egészben megvalósítható a program.

A közutak építése, a járdák kialakítása során már figyelemmel voltak arra, hogy kerekesszékekkel, babakocsival is lehessen közlekedni, de ez csak az újonnan kiépített részekben biztosított, mivel a kialakítás eleve az ő figyelembevételükkel történt.

7. 3. a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Ilyen kompetenciákkal a városok és megyeszékhelyek rendelkeznek.

7.3. b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az általános iskola, az egészségügyi intézmények, a művelődési ház, a közösségi ház, orvosi rendelő, tanácsadó akadálymentesek.

		Igen/nem								
		Lift	Vak vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nincs	van	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
	középfok									
	felsőfok									
Egészségügyi intézmények	szakellátás									
	Alapellátás	nincs	van	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
kulturális, művelődési intézmények		nincs	van	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nincs	nincs	van	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs

Forrás: Helyi adatgyűjtés

7.3. c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei a Művelődési Házban, Községi Házban és a Muzeális kiállítóhelyen a földszintig biztosítva vannak, az emeleti szinten az akadálymentesítés még nem megoldott. Az új Tornacsarnokban az akadálymentesítés teljes körűen biztosított.

7.3. d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen az általános iskola, az orvosi rendelő, a védőnői tanácsadó épület teljesen, az óvoda, a polgármesteri hivatal, a Községi Ház pedig csak részben akadálymentesített. A településen egyéb munkahelyeinek akadálymentesítéséről, önkormányzatunk számára nem áll rendelkezésre adat.

7.3. e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen közösségi közlekedés, járdák, parkok nem akadálymentesítettek.

7.3. f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az önkormányzat a fogyatékos személyek számára nem tart fenn támogató szolgálatot. A településen nincs fogyatékosok nappali intézménye.

7.3. g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A települési támogatások rendszerében valósul meg.

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem tudunk sajátos igényekről, így jelenleg nincs mit kielégíteni.

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkre nem jellemzőek ez ilyenfajta problémák.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatottsága.	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés.
A közösségi épületek mellékhelyiségei nem akadálymentesítettek.	A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása pályázat útján, vállalkozókkal közösen.

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítás	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony foglalkoztatottság	Munkahelyek számának növelésére törekvés
Felelős életvezetés	Foglalkoztatottság számának emelése a gyermekes családokban
Mélyszegénység csökkentése	Munkahelyek számának növelése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

8. a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Hajmáskéren a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosok részt vesznek az általuk szervezett programokon. Az Önkormányzat anyagi lehetőségei miatt civil szervezeteket nem tud támogatni.

Az egyházak jelenleg is sok segítséget nyújtanak a mélyszegénységben élő személyek, családok részére, ezért a megállapodás aláírása szinte csak formális, az idő előrehaladtával folyamatosan nőni fog.

Hajmáskéren egy nemzetiségi önkormányzat működik, a Hajmáskér Települési Roma Nemzetiségi Önkormányzat, akivel a megállapodás megkötése folyamatban van a HEP működtetésével kapcsolatosan. Jelenleg egyetlen egyház sem kötött HEP partnerségi

megállapodást, azonban az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységben az egyházak helyi szervezetei aktívan részt vesznek.

A civil szereplők szívesen kapcsolódnak be a helyi programokba.

8. b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Hajmáskér Önkormányzata és a Hajmáskér Települési Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködését megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed.

Biztosítja a Roma Önkormányzat működési feltételeit, a településen elérhető közszolgáltatásokhoz az egyenlő esélyű hozzáférést, valamint támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét. Az önkormányzat a Roma Önkormányzat munkáját a törvényi előírásoknak megfelelően segíti, bevonja a véleménynyilvánításba, a települést érintő ügyek döntés előkészítésébe.

Együttműködési megállapodást kötött az Önkormányzat két helyi civil szervezettel:

- Bakony Hadtörténet Alapítvány
- Közös Jövőnkért Alapítvány

Jelentős civil szervezetek (szervezet – jogi személyiséggel rendelkező, bejegyzett szervezet):

- Bakony Hadtörténeti Alapítvány
- Hajmáskér Község Polgárőr Egyesület
- Hajmáskéri Sportegyesület
- Közös Jövőnkért Alapítvány

Jelentős civil csoportok, közösségek:

- Karton Csoport
- Vadgesztenye Nyugdíjas Klub
- Vadgalamb Néptáncsoport
- Népdalkör

A közfeladat ellátásában részt vevő szervezetek, intézmények:

- az oktatás és nevelés területén: Gábor Áron Általános Iskola, Lurkó óvoda
- az egészségügyi szolgáltatásokban: házi orvos, fogorvos, védőnő
- sport, illetve szabadidős tevékenység területén: Hajmáskér Sport Egyesület, Közös Jövőnkért Alapítvány,
- kulturális hagyományok ápolása terén: Vadgesztenye Nyugdíjasklub, Közös Jövőnkért Alapítvány.

Célcsoportok életfeltételeinek jobbítása érdekében szociális jellegű szolgáltatások nyújtók: házi orvosok, gyógyszerész, dolgozói, védőnő
település közbiztonságának feladatában segédkező: Hajmáskér Község Polgárőr Egyesülete

8. c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Önkormányzat 5 társulás tagja:

- Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása
- Bakony Balaton Keleti Kapuja LEADER Akciócsoport
- Sólyi Turisztikai Egyesület
- Észak –Balaton Térség Regionális Települési Szilárd Hulladék kezelési Konzorcium
- Bakonytáv Zrt.
- Veszprémi Központi Orvosi Ügyelet

8. d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- Hajmáskér Települési Roma Nemzetiségi Önkormányzat

8. e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének támogatásától kezdve a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

8. f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Az önkormányzat a vállalkozásokkal jó kapcsolatot tart, hiszen az önkormányzat számára fontos a vállalkozások szerepvállalása a helyi közéletben. A jó partneri kapcsolatnak köszönhetően együtt hatékonyan tudnak kiállni az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

9. a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét.

Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások.

Az adatgyűjtés kiterjedt Hajmáskér Község közigazgatási területén a kistérségi és helyi dokumentumokra. A Program átfogó képet ad a községben élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről.

Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon, Hajmáskér honlapján (www.hajmasker.hu) kerül közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményét elmondja.

9. b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

A monitoring a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői és a Polgármesteri Hivatal munkatársai bevonásával történik.

9. c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti

A Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Hajmáskér község honlapján elérhetővé tesszük a megvalósításában résztvevő szervezetek és a lakosság számára.

1. HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakmai képzettség hiánya, vagy nem megfelelő végzettség megléte.	Az önkormányzat és a Munkaügyi Központ szorosabb együttműködése, állásbörzéről megfelelő tájékoztatás a lakosság számára.
	Foglalkoztatást megkönnyítő programok hiánya.	Képzéseken való részvétel támogatása, induló képzésekről informálás, projektek kihasználása.
	Közműtartozások felhalmozása, hitelek fizetésének megnekedése.	Szociális szolgáltatások fejlesztése, életmód tanácsadások szervezése.
Gyermekek	A jelzőrendszer hatékonyságának növelése szükséges.	Az információáramlás elősegítése, cselekvései terv megbeszélése, kidolgozása.
	A szülők nehéz anyagi körülmények között vannak, nincsen munkahelyük.	Szülők bevonása legalább a közmunka programba.
	Csökken a gyermekek életszínvonala.	A gyermekek jövőjének figyelemmel kísérése, konzultáció a szülőkkel.
	Szabadidő nem megfelelő kihasználása.	Napközis gyermekek létszámának növelése, további korrepetálások szervezése, iskolai könyvtár kihasználásának elősegítése, közművelődési programkínálat bővítése, civil kezdeményezések támogatása.
	A sajátos nevelési igényű, és a tanulási, magatartási nehézségű gyermekek magas létszáma.	az óvodapedagógusok továbbképzésének támogatása, további fejlődési lehetőségük támogatása, szülői műhely létrehozása.

Nők	A GYES-ről visszatérő nők elhelyezkedése továbbra is problémás.	Minden olyan intézkedés biztosítása, ahol az önkormányzatnak ráhatása lehet a munkába való visszatérés támogatására, mint például a megfelelő mennyiségű óvodai férőhely biztosítása.
	Magas a szegénység kockázata a gyermekét egyedül nevelő, és a több gyermeket nevelő családban.	Tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról, közmunka programról.
	Rossz egészségi állapot.	Szűrővizsgálati időpontokról megfelelő és széleskörű tájékoztatás. Felvilágosító előadások szervezése.
Idősek	Elmagányosodás.	Csatlakozás a nyugdíjasklubba.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyek környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás adása az újonnan felmerülő csalásokkal kapcsolatban.
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Olyan programok szervezése, amelyben a fiatal és idős generáció tagjai is szívesen képviseltetik magukat.
	Romló egészségi állapot.	Házi segítségnyújtás, háziorvosi ellátás igénybe vétele. Felvilágosító előadások szervezése, életvezetési tanácsadás biztosítása.
Fogyatékkal élők	Alacsony a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatottsága.	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés.
	A közösségi épületek mellékhelyiségei nem akadálymentesítettek.	A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása pályázat útján, vállalkozókkal közösen.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** diszkriminációtól mentes életet tudnak élni és hozzájutnak a munkalehetőségekhez.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élőknek** javítsuk az életminőségén, élethelyzetén.

Kiemelt területnek tartjuk a **gyermekek** jogainak érvényesülését, mint a civilizált életkörülményekhez, az egészséges élethez való jogot.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** egészségi állapotára, biztonságára, felkaroljuk az egyedülálló embereket és segítjük a mindennapi életükben.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetében az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élőkre**, fontosnak tartjuk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítását.

Hajmáskér a települési szintű döntések előkészítésénél és meghozásánál mindig figyelembe veszi az esélyegyenlőség követelményeit.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Figyeljünk magunkra	Rossz egészségi állapot	A családsegítő dolgozóival és önkéntesekkel együttműködve olyan csoport létrehozása, amelyben a résztvevők egymást támogatva a mindennapi élethez és a problémák leküzdéséhez tanácsokat kapnak és adnak egymásnak	Szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Beszélgetések megszervezése, csoportok létrehozása	Szülők, programért felelős személy, védőnő, családgondozó	2028. 06. 30. (péntek)	Települési szinten az egymást támogató rendszer kialakítása	Terem biztosítása	5 év	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Új utakon	Szakmai képzettség hiánya vagy nem megfelelő végzettség megléte	Az önkormányzat és a Kormányhivatal munkaügyi osztály együttműködésével a közmunkába állás segítése, nyílt munkaerőpiacon történő	Gazdasági program	Új Roma Stratégia(2019-2030)	A munkaerő-piacon történő elhelyezkedés segítése. Egyéni képességek, képzettség fejlesztésének támogatása.	Önkormányzat-polgármester, érintett intézmények – intézményvezetők Kormányhivatal munkaügyi osztály Veszprémi Szakképzési	2028. 06. 30. (péntek)	Nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma.	Személyi és tárgyi feltételek, költségvetési forrás	5 év	Nem releváns

			elhelyezkedés segítése.				Centrum, motiválás					
2	Munkára fel!	Foglalkoztatást megkönnyítő programok hiánya	Olyan programok szervezése, amik a valódi igényeket célozzák meg mind a helyiek, mind a munkaadók igényei szerint. A programok segítségével nőjön a lakosok munkába állásának száma.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia(2019-2030)	Pontos igényfelmérés. Programokat szervezők megkeresése, a programok megszervezése. A programban részt vevők folyamatos nyomon követése	Önkormányzat, Veszprémi Szakképzési Centrum	2028. 06. 30. (péntek)	Megbízási szerződések, munkaszerződések, fotók, jelenléti ívek	Helyszín, technikai felszerelések, képzők	5 év	Nem releváns
3	Vezesselek?	Közműtartozások felhalmozása, hitelek fizetésének megkezdése	Értettek felkutatása, lakásfenntartási támogatáshoz való hozzáférés, eladósodottak számának csökkenése	Szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet	Új Roma Stratégia(2019-2030)	Közmunkaprogramon, képzéseken való részvétel. Szociális munka erősítése, a családok életvezetésének szakmai segítése	Önkormányzat, A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény	2028. 06. 30. (péntek)	Nincsenek meggondolatlan hitelfelvetelek, csökken az eladósodottak száma	Humán, technikai, pénzügyi	5 év	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Csellengés nélkül	Gyermekek szabadidejének nem megfelelő kihasználása	Több napközis gyermek az iskolában, Szakkörök számának bővítése, Napközis táborok szervezése, Korrepetálások szervezése, Az iskolai könyvtárat több tanuló vegye igénybe, Szabadidő teljes kihasználása	Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1.Felmérés azoknak a gyermekeknek a számáról, akik egyedül töltik a délutánt, illetve a szünidőt, 2. Iskolán kívüli tevékenységek számának növelése	Oktatási intézmény vezetője, Műv.ház vezető	2028. 06. 30. (péntek)	Napközis gyermekek számának növekedése Szabadidős programok számának növekedése	Személyi, pénzügyi	5 év	Nem releváns
2	Első a gyermek	A jelzőrendszer hatékonyságának növelése	Rövidtáv: információáramlás, Középtáv: jelzőrendszer tagjainak bővítése,	Szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival, Résztvevők együttműködése, egyeztetések az	A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény,	2028. 06. 30. (péntek)	A jelzőrendszer tagjainak száma bővül, Gyakrabban vannak bejelentett esetek, ezáltal	Technikai, humán, pénzügyi	5 év	Nem releváns

			Hosszútáv: a rászorulóknak maximális segítése			információáramlás megkönnyítésének érdekében, egymás kölcsönös tájékoztatása, A rendszer bővítése, új tagok bevonása	jelzőrendszer tagjai		több esetben megelőzik a problémát			
3	Felelős életvezetés	A szülők nehéz anyagi körülmények között vannak, nincsen munkahelyük	A szülők nehéz anyagi körülmények között vannak, nincsen munkahelyük	Gazdasági program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Rossz anyagi körülmények között élő gyermekek számának felderítése, 2. Környezetanulmány az érintetteknel 3. Kapcsolatfelvétel a szülőkkel, családoknál, 4. A gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését segítő ismeretek elsajátítása, 5. Segélyezés, szociális körülmények javítása	A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény, védőnő,	2028. 06. 30. (péntek)	Munkahellyel rendelkező családok számának növekedése, Emelkedik a megfelelő családi háttérrel rendelkező gyermekek száma	Pénzügyi,technikai, humán	5 év	Nem releváns
4	Tegyünk a gyermekekért	Csökken a gyermekek életszínvonala	Civil szervezetek megalakulásának segítése a településen. Az egyház jelenlétének szorgalmazása.	Szolgáltatástervezési koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A településen alakuljon ki egy olyan közösség, melyben civilek, önkormányzat és az egyház együttműködik a gyermekek jobb életszínvonalának biztosításáért	Önkormányzat, Egyház, Védőnő, Család gondozó	2028. 06. 30. (péntek)	adatbázis, tájékoztató kiadványok, kapcsolatfelvételt igazoló emlékeztetők, elérhetőségek, programtervek és beszámolók, fotók	Gyakorlatilag csak jellemzően nonprofit humán forrás szükséges	5 év	Nem releváns
5	Speciális igényre szabva	A sajátos nevelési igényű, és a tanulási magatartási nehézségű gyermekek magas létszáma	Az óvoda saját fejlesztőpedagógusait biztosít az intézmény számára	Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Helyi óvodapedagógus beiskolázása. A gyermekek képességeinek felmérése, a gyermekek fejlődésének nyomon követése	Szakember, gyermekek, nevelőtestület, szülők, nevelési tanácsadó, önkormányzat, Oktatási Intézmény	2028. 06. 30. (péntek)	Egyéni bánásmódot alkalmazó szakember dokumentálható jó eredményt tud felmutatni, amely által hatékonyabbá válik a problémás	Szakember, cselekvőképes közösség, önértékelő biztositása a beiskolázáshoz	R: 6 hónap Fejlesztőpedagógus végzettséget megszerző óvodapedagógus kiválasztása. K: 2 év A képzettség megszerzése. H: 5 év A	Nem releváns

									gyermek fejlesztése. Jobb lesz az iskolaérett gyermekek aránya a településen		fejlesztőpedagógus munkájának fenntartása	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Legyen remény	Magas a szegénység kockázata a gyermeket egyedül nevelő és a több gyermeket nevelő családban	Adatgyűjtés a problémákkal küzdőkről, lehetőségek felkutatása, elszegényedés megállítása, megszüntetése	Arculati kézikönyv, Gazdasági program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) "A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	Kapcsolatfelvétel az intézményvezetőkkel, igényfelmérés, szociális szolgáltatások, támogatások körének bővítése, kialakítása, rászorultak támogatása, az elszegényedés magállítása	A Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény, Családgondozó	2028. 06. 30. (péntek)	A rászorulóknak számának csökkenése, az életszínvonal javulása	Pénzügyi, technikai, humán, pályázati források kihasználása	5 év	Nem releváns
2	Ismét munkában	A GYES-ről visszatérő nők elhelyezkedése továbbra is problémás	Minden olyan intézkedés biztosítása, ahol az önkormányzatnak ráhatása lehet a munkába való visszatérés támogatására, megfelelő mennyiségű óvodai férőhely, iskolai napközi otthon, étkeztetés biztosítása	Gazdasági program	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)	Adatgyűjtés a problémás esetekről, tájékoztatás, kapcsolattartás, a vonzáskörzetben működő segítő szervezetek feltérképezése, megkeresése, programokba való bekapcsolódás, munkahelyek, helyi vállalkozások felmérése, vállalkozások segítése, ösztönzése	Önkormányzat, munkába visszatérni szándékozó nők, munkaadók	2028. 06. 30. (péntek)	A munkaerőpiacra visszatérő kismamák száma	Humán erőforrás, technikai erőforrás	5 év	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Ne légy egyedül	Az idősödő lakosság nagy részét az elmagányosodás fenyegeti.	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősek életminőségének javítása, aktivitásuk segítése,	Költségvetési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Aktivitást megőrző programok rendezése, rendszeres mozgást biztosító programok szervezése, lebonyolítása, újabb	Polgármester	2028. 06. 30. (péntek)	Nő a programokban résztvevő idősek száma, programok	Pénzügyi, humán	5 év	Nem releváns

			elmagányosodás megelőzése kulturális programok rendezésével			programok lehetőségének keresése, bővítése Az intézmény (nyugdíjasklub) szakmai programja alapján fenntartható			változatos, széles választéka			
2	Idős vagyok, nem áldozat	Idősek áldozattá válnak	Az idősek személyek feltérképezése, különösen az egyedülállók, idősek biztonságának javítása, az áldozattá válás elkerülése, csökkentése.	Költségvetési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Előadások szervezése, biztonsági rendszerek kiépítésének segítése, felügyelet biztosítása	Polgármester	2028. 06. 30. (péntek)	Idős lakosság tájékozottsága emelkedjen	Pályázati forrás, költségvetésből történő támogatás	5 év	Nem releváns
3	Híd egymás között	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Egymáshoz közeledés, közös programokon való részvétel, generációk közötti összetartás a családokban, kölcsönös segítségnyújtás a családok között, örömteli együttműködés	Arculati kézikönyv, Gazdasági program,	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Helyzetfelmérés, lehetőség teremtése a különböző korcsoportok számára generációs programokkal, közös kirándulások szervezésével a közös időtöltésre, egymástól való tanulásra, óvodások, iskolások, nyugdíjasok közötti társadalmi érintkezést szolgáló tevékenységek szervezése	Nyugdíjasklub, intézményvezetők , A Veszprémi Családsegítő és Gyermekegészségügyi Intézmény	2028. 06. 30. (péntek)	Közös programokon nő a gyermekek, fiatalok és idősek száma, egyre több a közös program a településen	Humán, technikai, pénzügyi	5 év	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Egyenlő esélyekkel	Alacsony a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatottsága	A fogyatékkal élő személyek munkavégzése, foglalkoztatási lehetőségeinek felderítése,	Településfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és	Helyzetelemzés, munkalehetőségek feltérképezése, önként vállalt feladat biztosítása az ellátottak részére	Családgyógyász, polgármester,	2028. 06. 30. (péntek)	Szociális foglalkoztatásban részt vevők száma nő	Költségvetési, személyi, tárgyi	5 év	Nem releváns

			bevonni a tanulásba, munkavégzésre, foglalkoztatásra történő lehetőség fenntartása intézményi keretek között		Területfejlesztési Koncepció							
2	Átjárható utak	A közösségi épületek mellékhelyiségei nem akadálymentesítettek	A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása pályázat útján, vállalkozókkal közösen	Településfejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Az akadálymentesítés megvalósítása	Önkormányzat, vállalkozás	2028. 06. 30. (péntek)	A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége biztosítottá válik	Költségvetési, pályázati forrás	5 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1. A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2. A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

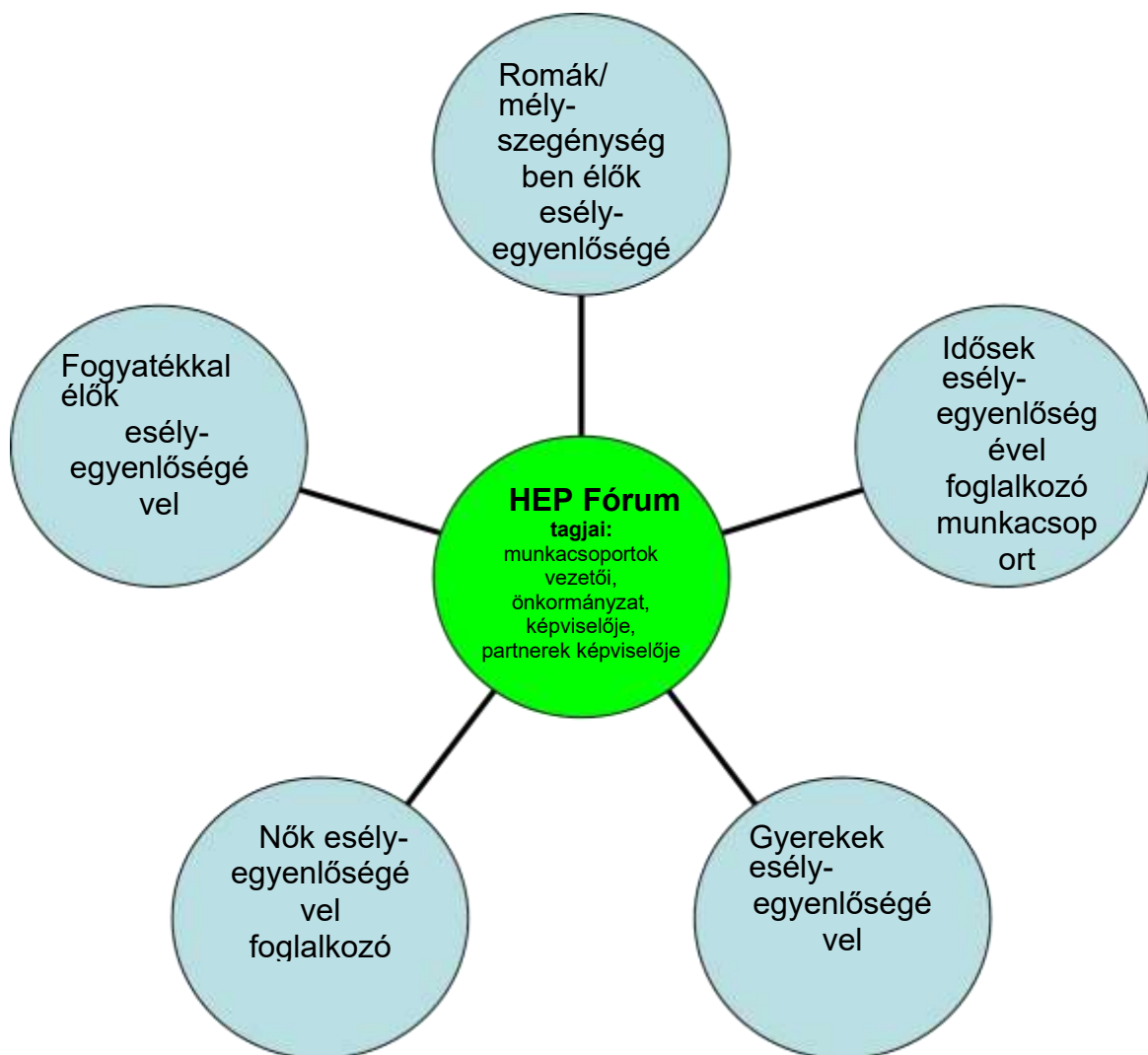
A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes

beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Elfogadás módja és dátuma

I. **Hajmáskér** község Helyi Esélyegyenlőségi Programja (2023-2028) első kétéves felülvizsgálatának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően **Hajmáskér** község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálati anyagát (amelynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a(z) __/2025. (VIII.27.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek, hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Hajmáskér, 2025. .... „ .”

.....
polgármester